

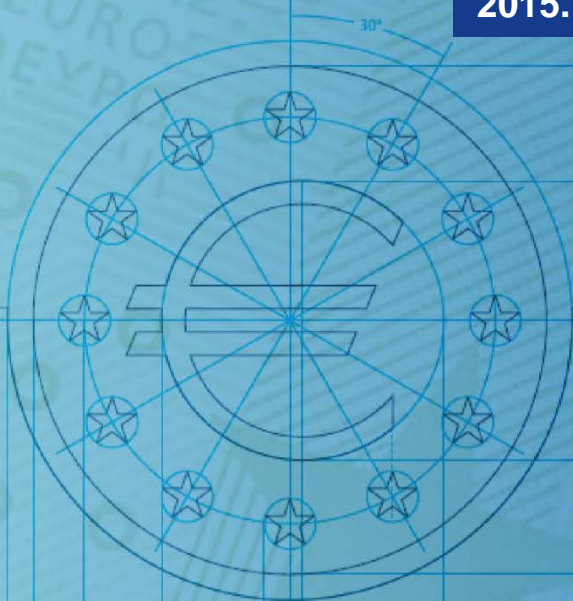
EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

Éves beszámoló

2014

2015. február

Non-Confidential
ESB Dokument
1999 01/01

© Európai Központi Bank (2015)

Postacím 60640 Frankfurt am Main, Németország
Telefon: +49 69 1344 0
Internet: www.ecb.europa.eu

Minden jog fenntartva. A kiadvány sokszorosítása oktatási és nem kereskedelmi célból, a forrás feltüntetésével megengedett.

ISSN 2443-485X
ISBN 978-92-899-1536-6
DOI 10.2866/192636
EU-katalógusszám QB-BS-15-001-HU-N

Tartalomjegyzék

Jelentés a 2014. december 31-ével záruló év gazdálkodásáról	2
Az EKB Pénzügyi beszámolója	18
Mérleg a 2014. december 31-i fordulónapon	18
Eredménykimutatás a 2014. december 31-én záródó évről	20
Számviteli alapelvek	21
A mérlegsorokat leíró, részletező adatok	30
Mérlegen kívüli tételek	47
Az eredménykimutatás sorait leíró, részletező adatok	50
Könyvvizsgálói jelentés	56
Kiegészítő melléklet a nyereség, illetve veszteség feosztásáról	58

Jelentés a 2014. december 31-ével záruló év gazdálkodásáról

1 A jelentés célja

Ez a jelentés az EKB éves pénzügyi beszámolójának szerves részét képezi. Az intézmény munkáját helyezi kontextusba, így az olvasó jobban megértheti az EKB tevékenységét, működési keretrendszerét, valamint műveleteinek a pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatását.

A jelentés az EKB legfontosabb erőforrásait és folyamatait ismerteti, beleértve a bank szervezetirányítási rendszerét. Mivel tevékenységét és műveleteit monetáris politikai céljainak elérése érdekében végzi, pénzügyi eredményét monetáris politikai intézkedéseivel összefüggésben kell vizsgálni. A jelentés ezért az EKB-hoz kapcsolódó főbb kockázatokat és a bank műveleteinek kockázatokra gyakorolt hatását is ismerteti a rendelkezésére álló pénzügyi erőforrások mellett, továbbá azt vizsgálja, hogy fő tevékenysége mennyiben befolyásolja pénzügyi beszámolóját.

2 Elsődleges célok, feladatok

Az EKB elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. A KBER alapokmánya az intézmény számára a következő fő feladatokat rögzíti: az Európai Unió monetáris politikájának végrehajtása, devizaműveletek végzése, az euroövezeti tagországok nemzetközi tartalékainak kezelése, valamint a fizetési rendszerek zökkenőmentes működésének előmozdítása.

2014. november 4-től az EKB tevékenysége immár bankfelügyeleti feladatok ellátására is kiterjed, amelyek célja a hitelintézetek biztonságának és szilárdságának, valamint az Európai Unió pénzügyi rendszere stabilitásának védelme.

3 Főbb erőforrások, folyamatok

3.1 Az EKB irányítása

Az EKB döntéshozó szervei az Igazgatóság, a Kormányzótanács és az Általános Tanács.¹ A szervezetirányítási rendszerbe tartozik továbbá a magas szintű Számvizsgáló Bizottság, továbbá számos egyéb belső és külső ellenőrzési szint.

¹ Az EKB döntéshozó testületeiről bővebb tájékoztatás az intézmény weboldalán olvasható (<https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/index.hu.html>).

3.1.1 Számvizsgáló Bizottság

Az EKB és az eurorendszer szervezati irányítását tovább erősítendő, a Kormányzótanács munkáját a Számvizsgáló Bizottság segíti, mégpedig a következő feladatkörök tekintetében: a pénzügyi információk megbízhatósága; a belső ellenőrzési folyamatok felvigyázása; összeegyeztethetőség a vonatkozó jogszabályokkal, rendeletekkel és magatartási kódexekkel; az EKB és az eurorendszer könyvvizsgálói feladatkörének ellátása. Ezen belül mandátumának megfelelően a Számvizsgáló Bizottság értékeli az EKB éves beszámolóját, megvizsgálva, hogy az megbízható és valós képet ad-e a bank pénzügyi helyzetéről, és hogy a jóváhagyott számviteli szabályokkal összhangban állították-e össze őket. A bizottság elnöke Erkki Liikanen (a Suomen Pankki – Finnlands Bank elnöke), további tagjai pedig a Kormányzótanács két másik tagja (Vitor Constâncio és Christian Noyer) és két külső tag (Hans Tietmeyer és Jean-Claude Trichet).

3.1.2 A külső ellenőrzés szintjei

A KBER alapokmánya a külső ellenőrzés két szintjét határozza meg: a külső könyvvizsgálót, aki az EKB éves beszámolóját auditálja, valamint az Európai Számvevőszéket, amely az EKB gazdálkodásának működési hatékonyságát vizsgálja. Az Európai Számvevőszék jelentései és az EKB erre adott válaszai az EKB weboldalán² és az Európai Unió Hivatalos Lapjában jelennek meg. Az EKB külső könyvvizsgálóinak függetlenségébe vetett bizalom erősítése érdekében a könyvvizsgáló cégek ötévente váltják egymást. A külső könyvvizsgáló kiválasztása és megbízatása tekintetében a bevett gyakorlat magas szintű iránymutatásként szolgál az eurorendszer központi bankjai számára. Segítségével a Kormányzótanács harmonizált, egységes és átlátható kiválasztási kritériumok alapján fogalmazhat meg ajánlásokat az EU Tanácsa számára. 2013-ban a 2017-es pénzügyi év végéig tartó időszakra az Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft könyvvizsgáló céget neveztek ki az EKB külső könyvvizsgálójának.

3.1.3 A belső ellenőrzés szintjei

Az EKB háromszintű belső ellenőrzési struktúrát működtet, amelynek első szintje a menedzsment szintű ellenőrzés, a második a különféle kockázatok és a szabályok betartásának felvigyázása, a harmadik pedig a független könyvvizsgáló.

Az erőforrás-gazdálkodás ellenőrzése

Az EKB belső ellenőrzési struktúrájában költségvetési ügyekben a felelősség és az elszámoltathatóság elsősorban az egyes szakterületekre hárul. Az Emberi Erőforrás, Költségvetési és Szervezeti Főigazgatóságon belül a Költségvetési, Kontrolling és Szervezeti Osztály (BCO) dolgozza ki az EKB erőforrás-gazdálkodásának

² Lásd a <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/governance/html/index.hu.html> hivatkozást.

keretrendszerét, továbbá állítja össze és kíséri figyelemmel a stratégiai tervezést és a kapcsolódó működési költségtervet. E tevékenységét a szakterületekkel együttműködve végzi, miközben a szeparáció alapelvét³ is alkalmazza, a tevékenység eredménye pedig az osztályok éves munkaprogramjában jelenik meg. A BCO feladata továbbá az EKB- és a KBER-szintű projektek tervezése, erőforrás-ellenőrzése, valamint a költség-haszon elemzések és beruházási elemzések elkészítése. Azt, hogy a tényleges kiadások mennyire vannak összhangban a jóváhagyott költségtervvel, az Igazgatóság (a BCO tanácsainak figyelembevételével) és a Kormányzótanács (az EKB és az NKB-k szakembereit tömörítő Költségvetési Bizottság [BUCOM] támogatásával) kíséri folyamatosan figyelemmel. Az EKB eljárási szabályzatának 15. cikke értelmében a BUCOM úgy segíti a Kormányzótanács munkáját, hogy az EKB éves költségvetési javaslatait és az Igazgatóság pótlólagos költségterv finanszírozására vonatkozó kérelmeit még a kormányzótanácsi előterjesztés előtt részletesen értékeli.

Pénzügyi kockázati felvigyázási funkciók

Az EKB Kockázatkezelési Igazgatóságának feladata javaslatokat tenni olyan elvi-stratégiai alapelvekre és eljárásokra, amelyek megfelelő szintű védelmet biztosítanak a pénzügyi kockázatok ellen (a) az eurorendszer (az EKB-t is beleértve) számára a monetáris politikai műveletek vonatkozásában; (b) az EKB számára a nemzetközi tartalékainak, aranykészletének és euróban denominált befektetési portfólióinak kezelésével összefüggésben. A Kockázatkezelési Igazgatóság emellett kockázatkezelési szempontból értékeli az eurorendszer monetáris és devizapolitikai működési keretrendszerét, valamint javaslatokat dolgoz ki ezek tökéletesítésére. Továbbá a Kockázatkezelési Bizottság (RMC) – amely az eurorendszerbeli központi banki szakértőket foglalja magában – az eurorendszer által végzett piaci műveletekből adódó pénzügyi kockázatok kezelése és ellenőrzése révén segít a döntéshozó testületeknek az eurorendszer megfelelő védelmének biztosításában mind az eurorendszer monetáris politikai műveleteivel, mind az EKB nemzetközi tartalékportfóliójával összefüggésben. Az RMC hozzájárul többek között az eurorendszer mérlegét övező pénzügyi kockázatok nyomon követéséhez és méréséhez, a beszámolóhoz, valamint segít a kapcsolódó módszertan és keretrendszer meghatározásában és felülvizsgálatában.

Működési kockázati felvigyázási funkciók

A működési kockázatkezelési (ORM) keretrendszernek megfelelően, az EKB valamennyi szervezeti egysége önállóan felel saját működési kockázatkezelési és ellenőrzési intézkedéseiért, ezzel biztosítva működésének hatékonyságát és eredményességét. A Működési Kockázati Bizottság (ORC) felel az ORM-keretrendszer meghatározásáért és fenntartásáért, módszertani támogatást nyújt,

³ A szeparáció elve az SSM-rendelet azon követelményére utal, amely szerint az EKB-nak bankfelügyeleti funkcióit monetáris politikai és egyéb feladatainak sérelme nélkül, illetve ezektől elkülönítve kell ellátnia.

képzéseket tart, és arra törekszik, hogy az EKB kockázati helyzetéről átfogó képet alkosson. Támogatja az Igazgatóságot az EKB működési kockázatkezelést érintő felvigyázási szerepkörének ellátásában. Az euroövezeti működési kockázatkezelés második szintjén álló Szervezetfejlesztési Bizottság – amely az euroövezeti nemzeti központi bankok szakértőiből áll – támogatja a döntéshozó testületeket az euroövezet megfelelő szintű védelmének biztosításában.

Független tanácsadás

Az EKB belső ellenőrzési rendszerétől és kockázatfigyelésétől függetlenül a Belső Ellenőrzési Igazgatóság is ellát ellenőrzési feladatokat, mégpedig az Igazgatóság közvetlen felügyelete alatt. Az EKB Ellenőrzési Chartájában meghatározott meghatalmazással összhangban, a belső ellenőrök független és objektív biztosítói (assurance) és tanácsadói szolgáltatást nyújtanak, módszeres szemléletet hozva ezzel a kockázatkezelési, ellenőrzési és szervezetreformációs folyamatok eredményességének értékelésébe és javításába. Az EKB belső ellenőrzési tevékenysége összhangban áll a Belső Ellenőrök Intézete által lefektetett, „A belső ellenőrzések szakmai gyakorlatának nemzetközi normái”-val. Az eurorendszer/KBER Belső Ellenőrzési Bizottsága – amely az EKB, az NKB-k és az illetékes nemzeti hatóságok belső ellenőrzési szakértőiből áll – az eurorendszer/KBER és az egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) céljainak elérését független, objektív biztosítói és tanácsadói szolgáltatásokkal segíti. A bizottság célja az eurorendszer/KBER és az SSM tevékenységének eredményesebbé tétele.

3.1.4 Csalás ellenes intézkedések

Az Európai Parlament és az EU Tanácsa 1999-ben elfogadott rendelete⁴ többek között felhatalmazza az Európai Csaláselleni Hivatalt (OLAF), hogy gyanú esetén belső vizsgálatot végezzen az EU-s intézményeiben, szerveiben, irodáiban és hivatalaiban. 2004-ben a Kormányzótanács jóváhagyta a csalás, a korrupció és bármilyen jogszegés megelőzésére az OLAF általi, az EKB-t érintő vizsgálatokra vonatkozó szabályzat jogi kereteit.

3.1.5 Pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás ellenes program

2007-ben az EKB saját belső programokat indított a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás ellen. A bank valamennyi tevékenységére vonatkozóan belső egyeztető csoport deríti fel, elemzi és kezeli a pénzmosással, illetve a terrorizmusfinanszírozással összefüggő kockázatokat. A vonatkozó AML/CTF-jogszabályokkal való összhang biztosítása része például annak az eljárásnak, amelynek során azt értékelik és ellenőrzik, hogy valamely pénzügyi intézmény megfelel-e az EKB-partnerség kritériumainak. Ilyenkor különösen nagy hangsúlyt

⁴ 1073/1999/EK rendelet.

fektetnek az Európai Unió által hozott korlátozó intézkedésekre és a pénzmosás elleni pénzügyi akciócsoport által kiadott nyilvános közleményekre. Az EKB-nak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni keretrendszerét bankon belüli adatszolgáltató rendszer egészíti ki, amely gondoskodik arról, hogy az összes szükséges információt módszeresen gyűjtsék, majd az Igazgatóságnak annak rendje és módja szerint továbbítsák.

3.2 Alkalmazottak

Az SSM 2014. november 4-i működésbe lépésére való előkészületnek komoly hatása volt az EKB személyzeti ügyeire. Az EKB-val szerződéses munkaviszonyban álló alkalmazottak (teljes munkaidős egyenértéken vett) átlagos létszáma a 2013. évi 1683 főről 2014-ben 2155 főre emelkedett. 2014 végén az alkalmazotti létszám 2577 fő volt. Minderről bővebben lásd az Éves beszámoló „Személyi jellegű költségek” című 31. pontját.

A 2013 januárjában újtára indított, kétéves pályamódosítás-segítő program sikeresen lezárult. 45 alkalmazott élt a lehetőséggel, és vette igénybe az EKB támogatását, hogy pályafutását az intézmény berkein kívül folytassa.

3.3 Portfóliókezelés

Az EKB kétféle befektetési portfólióval rendelkezik: az egyik egy USA-dollárban és japán jenben denominált devizatartalék-befektetési portfólió, a másik pedig egy euróban denominált vagyonalap-befektetési portfólió. A bank saját nyugdíjrendszeréhez kapcsolódó eszközöket külső alapkezelő által kezelt portfólióba fektetik. Az EKB-nak euróban denominált, monetáris politikai célú értékpapír-állománya is van, amely az értékpapír-piaci programmal (SMP), az eszközfedezetű értékpapír-programmal (ABSPP), valamint a három fedezett kötvényvásárlási programmal (CBPP) összefüggésben került birtokába.

3.4 Az EKB pénzügyi beszámolójának összeállítása

Az EKB Éves beszámolóját az Igazgatóság állítja össze a Kormányzótanács által megállapított számviteli alapelveknek megfelelően.⁵

Az Igazgatási Főigazgatóság Pénzügyi Beszámolási és Politikai Osztálya felelős – a többi szakterülettel együttműködve – az Éves beszámoló elkészítéséért, továbbá gondoskodik arról, hogy a teljes kapcsolódó dokumentáció időben eljusson a könyvvizsgálókhöz és a döntéshozó testületekhez.

Az EKB Eszköz- és Forrásbizottsága – amely az EKB piaci műveletekért, számviteli ügyekért, pénzügyi beszámolóért, kockázatkezelésért és költségvetési ügyekért

⁵ Lásd a számviteli alapelveket.

felelős szakterületeinek képviselőiből áll – módszeresen ellenőrzi és értékeli az EKB mérlegét és eredménykimutatását potenciálisan befolyásoló összes tényezőt. Áttekinti az Éves beszámolót és a hozzá kapcsolódó dokumentációt, még mielőtt az az Igazgatóság elé kerülne jóváhagyásra.

A pénzügyi beszámolási eljárások és az EKB Éves beszámolója belső ellenőrzés tárgyát képezheti. Valamennyi belső ellenőrzési jelentés, mely az érintett szakterületeknek szóló ajánlásokat is tartalmazza, az Igazgatóság elé kerül.

Az EKB Éves beszámolóját továbbá független külső könyvvizsgáló is auditálja, akinek kinevezését a Kormányzótanács ajánlására az EU Tanácsa hagyja jóvá. A külső könyvvizsgálók megvizsgálják az EKB könyveit és beszámolóját, továbbá teljes körű betekintésük van a bank tranzakcióival kapcsolatos valamennyi információba. Véleményt nyilvánítanak arról, hogy az éves beszámoló megbízható és valós képet fest-e az EKB pénzügyi helyzetéről és tevékenységének eredményeiről, összhangban a Kormányzótanács által megfogalmazott számviteli alapelvekkel. Azt is értékelniük kell, hogy az Éves beszámoló elkészítése és bemutatása során alkalmazott belső ellenőrzési intézkedések helytállóak-e, és hogy a számviteli alapelvek megfelelőek voltak-e.

Miután az Igazgatóság engedélyezte az Éves beszámoló publikálását, a külső könyvvizsgálói szakvéleménnyel és a kapcsolódó dokumentációval együtt a kormányzótanács jóváhagyást megelőzően a Számvizsgáló Bizottság elé kerül.

A Kormányzótanács minden év februárjában hagyja jóvá az Éves beszámolót, amelyet közvetlenül ezután közzétesznek. 2015-től kezdődően az Éves beszámoló a gazdálkodási jelentéssel és az eurorendszer összevont mérlegével együtt kerül publikálásra.

4 Kockázatkezelés

Az EKB mind pénzügyi, mind működési kockázatoknak ki van téve. Tevékenységének ezért kulcseleme a kockázatkezelés, amely a kockázatok feltárásának, értékelésének, enyhítésének és figyelemmel kísérésének folyamatán keresztül zajlik.

4.1 Pénzügyi kockázatok

Pénzügyi kockázatok az EKB alaptevékenységéből és a hozzá kapcsolódó nyitott pozíciókból erednek, mégpedig (a) nemzetközi tartalékaiból és aranykészletéből, (b) euróban denominált befektetési portfólióiból, valamint (c) a három CBPP, az SMP és az ABSPP keretében monetáris célból vásárolt értékpapír-állományából. A kockázati pozíciókból és tevékenységekből származó pénzügyi kockázatok a következők: hitelkockázat, piaci kockázat, likviditási kockázat. Az eszközallokációval kapcsolatos döntéseket az EKB hozza, amely egyszersmind megfelelő kockázatkezelési és átvilágítási (due diligence) keretrendszereket is működtet, figyelembe véve az egyes portfóliók rendeltetéseit, a pénzügyi kitétséget, valamint a döntéshozó testületek

kockázati preferenciáit. Utóbbiak állandó érvényesítése érdekében a bank rendszeresen figyelemmel kíséri és méri a kockázatokat, szükség esetén megfelelő kockázatenyhítő intézkedéseket hoz, továbbá rendszeresen felülvizsgálja eszközallokációját és kockázatkezelési keretrendszerét.

A pénzügyi kockázatok többféle kockázati mérőszám segítségével számszerűsíthetők. Azért, hogy az ilyen kockázatok becsülhetőek legyenek, az EKB saját szakemberei által olyan becslési technikákat alkalmaz, melyek egységes piaci- és hitelkockázat-szimulációs keretrendszerre épülnek. A kockázati mérőszámokat megalapozó legfontosabb modellezési fogalmakat, technikákat és feltevéseket piaci normák alapján alakították ki.⁶ Az intézmény annak érdekében, hogy átfogó képet kapjon a potenciális kockázati eseményekről, amelyek különböző gyakorisággal és intenzitással következhetnek be, kétféle statisztikai mérőszámra támaszkodik: a kockázatotott értékre (VaR) és a „várható veszteség”-re (Expected Shortfall)⁷, amelyeket több konfidenciaszinten számít. Emellett az érzékenységi és a stresszforatókönyv-elemzések is segítenek jobban megérteni és kiegészíteni a statisztikai kockázati becsléseket.

A 95%-os konfidenciaszinten, egyéves időhorizontra számított VaR (VaR95%) azt mutatja, hogy 2014. december 31-én az EKB a pénzügyi eszközein keresztül összesen 8,6 milliárd euro összegű pénzügyi kockázatnak volt kitéve, amely megegyezik a 2013. december 31-i aggregált adattal.⁸

4.1.1 Hitelkockázat

Az EKB a hitelkockázatot – amely hitel-nemteljesítési kockázatból és hitelmigrációs kockázatból⁹ áll – elsősorban eszközallokációs politikáján, alkalmassági kritériumain, átvilágítási (due diligence) értékeléseiben, a kitétségi limitek rendszerén és bizonyos hitelműveletek esetében fedezetnyújtási technikákon keresztül kezeli. Az EKB által a hitelkockázattal szembeni kitétségének meghatározására alkalmazott kockázatkezelési intézkedések és limitek műveletenként eltérnek egymástól a

⁶ A nemteljesítésre és a fel-, illetve leminősítésre vonatkozó valószínűségeket a legismertebb hitelminősítő intézetek által publikált nemteljesítési és besorolásváltozási tanulmányok (rating transition studies) alapján adják meg. A volatilitást, a korrelációt és általánosságban a hitelkockázati és a piaci kockázati változók együttes mozgását többfaktoros kopula megközelítéssel modellezzük, amelyet hosszú távú múltbéli adatok alapján kalibrálnak.

⁷ A kockázatotott érték (Value at Risk – VaR) a pénzügyi eszközök egy adott portfólióját fenyegető potenciális veszteség felső küszöbértéke, amelynél – egy statisztikai modell alapján – bizonyos valószínűséggel (konfidenciaszint mellett) nem lesz nagyobb a veszteség egy meghatározott kockázati horizonton. A várható veszteség (Expected Shortfall – ES) egy koherens kockázati mérőszám, amely ugyanarra az időhorizontra és konfidenciaszintre alkalmazva a VaR-nál konzervatívabb, mivel azt a valószínűséggel súlyozott átlagveszteséget méri, amely a VaR-küszöböt is meghaladó lehető legrosszabb forgatókönyv bekövetkezése során keletkezhet. A veszteség ebben az összefüggésben az EKB portfólióinak a mérlegben a tárgyidőszak elején szereplő nettó vagyoneértéke, és az időszak végi szimulált értékek közötti különbségként van definiálva.

⁸ Az ebben a jelentésben közölt kockázati adatokat konzisztens módszertan és feltevések segítségével becsülték, amihez a nyitott pozíciókat 2013. december 31-én és 2014. december 31-én mérték.

⁹ A hitel-nemteljesítési kockázat a „nemteljesítési esemény” – a kötelezett (partner vagy kibocsátó) pénzügyi kötelezettségeinek késedelmes teljesítése – okozta pénzügyi veszteség kockázata. A hitelmigrációs kockázat abból adódik, hogy valamely pénzügyi eszköz hitelminőségének vagy minősítésének romlása miatt átárázódhat, ami pénzügyi veszteséget eredményez.

különböző portfóliók gazdaságpolitikai vagy befektetési céljától, valamint az ügyletbe vont eszközök kockázati jellemzőitől függően.

Noha a bank nemzetközi tartalékai mind hitel-nemteljesítési, mind hitelmigrációs kockázatnak ki vannak téve, ezek mértéke alacsony, mivel a tartalékok kiváló hitelminősítésű eszközökbe vannak fektetve.

Az aranykészletek hitelkockázati szempontból semlegesek, mivel az EKB harmadik félnek nem nyújt hitelt aranyban.

Az euróban denominált befektetési portfólió célja, hogy jövedelmet generáljon az EKB működési költségeinek fedezésére, ugyanakkor megőrizze a befektetett tőke értékét. Éppen ezért a hozamok nagyságával kapcsolatos megfontolások viszonylag nagyobb szerepet játszanak e portfólió eszközallokációjában és kockázatkezelési keretrendszerében, mint az EKB nemzetközi tartaléka esetében. Ennek ellenére a hitelkockázatot itt is mérsékelt szinten tartják.

A monetáris politikai célból a CBPP, az SMP és az ABSPP keretében vásárolt értékpapír-állományt értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken mutatják ki, vagyis nem piaci árfolyamon értékelik. Az ezekhez a nyitott pozíciókhoz kapcsolódó migrációs hitelkockázat éppen ezért közvetlenül nem érinti az EKB pénzügyi beszámolóját. Hitel-nemteljesítési kockázattal viszont ezeknek az értékpapíroknak az esetében számolni kell, így hitelminőségük romlása módosíthatja az EKB pénzügyi beszámolóit az értékvesztés rendszeres vizsgálatának és elszámolásának folyamatán keresztül. Az SMP esetében a hitelkockázati profilt a múltbéli, monetáris politikai megfontolásokon alapuló vásárlások egyes országok közötti megoszlása határozza meg. A három CBPP kapcsán tartott portfóliók hitel-nemteljesítési kockázatát az eszközallokációs politika, a kitétségi limitek és az alkalmassági keretrendszerek révén mérsékelt szinten tartják, aminek köszönhetően kiváló hitelminőségű fedezett kötvényekből álló, diverzifikált portfólió jön létre. Az ABSPP hitel-nemteljesítési kockázatát átfogó átvilágítási (due diligence) folyamaton keresztül kezelik, amely az alkalmazott alkalmassági kritériumokkal együtt biztosítja, hogy kizárólag kiváló minőségű, egyszerű, átlátható eszközfedezetű értékpapírokat lehessen vásárolni. A monetáris politikai célú értékpapír-állományhoz kapcsolódó, ebből eredő hitelkockázat az EKB toleranciaszintjein belülré esik.

4.1.2 Piaci kockázat¹⁰

Az EKB eszközei kezelése során a piacon főleg deviza- és termékpiacon kockázatnak (aranyárkockázat) van kitéve,¹¹ de emellett kamatkockázattal is számolnia kell.¹²

¹⁰ A piaci kockázat olyan pénzügyi veszteség bekövetkeztére utal, amely a piaci árfolyamoknak és a kamatoknak hiteleseményhez nem köthető megváltozásából adódik.

¹¹ A devizapiaci kockázat a devizában fennálló pozíciókon keletkező olyan pénzügyi veszteség bekövetkeztének kockázata, amely az árfolyam-ingadozásból adódik. A termékpiacon kockázat az árucikkek piaci árfolyam-ingadozásán realizálódott pénzügyi veszteség kockázata.

¹² A kamatkockázat a pénzügyi veszteség azon kockázata, amely pénzügyi instrumentumok piaci értékvesztése miatt realizálódik a rájuk vonatkozó kamatláb (hozam) kedvezőtlen alakulása miatt.

Deviza- és termékpiazi kockázat

Az EKB nemzetközi tartalékain és aranykészletein keresztül mind deviza-, mind termékpiazi kockázatnak ki van téve. A kitétség nagysága, valamint a devizaárfolyamok és az aranyárfolyam ingadozása miatt a bank pénzügyi kockázati profiljában ez a két kockázat a meghatározó.

Az arany és a nemzetközi tartalékok monetáris politikai jelentősége miatt az EKB nem törekszik a deviza- és termékpiazi kockázat kiküszöbölésére. E kockázatokat jórészt a különböző devizaállományok és az arany diverzifikálásával enyhítik, jóllehet az eszközallokációt elsősorban az határozza meg, hogy hol lehet szükség monetáris politikai intervencióra.

Az EKB teljes kockázati profiljában meghatározó szerepet kap a deviza- és termékpiazi kockázat. E kockázatok döntő része az aranyár és az USD/EUR-árfolyam ingadozásából adódik. Az eurorendszer szabályainak értelmében az arany átértékelési számláját – amely 2014. december 31-én 12,1 milliárd eurót (2013-ban 10,1 milliárd eurót) tett ki – és az USA-dollár átértékelési számláját – amely 2014. december 31-én 6,2 milliárd eurót (2013-ban 1,7 milliárd eurót) tett ki – igénybe lehet venni a mögöttük álló eszközök jövőbeli kedvezőtlen árfolyamváltozása hatásának semlegesítésére, ezzel enyhítve, sőt megakadályozva azt, hogy bármilyen módon befolyásolják az EKB eredménykimutatását.

Kamatkockázat

A három CBPP, az SMP és az ABSPP keretében vásárolt értékpapír-állományt értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken mutatják ki, vagyis nem piaci árfolyamon értékelik. Így ezek az állományok nincsenek kitéve közvetlenül kamatkockázatnak.

Az EKB nemzetközi tartalékainak és euróban denominált befektetési portfólióinak zömét ellenben rögzített hozamú értékpapírokba fektetik, amelyeket piaci árfolyamon átértékelnek, így ezek ki vannak téve a kamatkockázatnak. A kamatkockázatot eszközallokációs politika és piaci kockázati limitek segítségével kezelik, aminek köszönhetően a piaci kockázat arra a szintre szorítható, amely tükrözi a banknak a különböző portfóliókra vonatkozó kockázat-hozam preferenciáit. Ha utóbbiakat a fix kamatozású portfóliók módosított átlagidejében (modified duration)¹³ fejezzük ki, az eltérő kockázat-hozam preferenciák miatt az euróban denominált befektetési portfólió esetében hosszabb módosított átlagidőt kapunk, mint a nemzetközi tartalékokéban.

Az EKB korlátozott kamatkockázatnak van kitéve, amely 2014 folyamán alacsony szinten összességében stabil maradt.

¹³ A módosított átlagidő a portfólióértéknek a hozamgörbék párhuzamos eltolódásaira való érzékenységét méri.

4.1.3 Likviditási kockázat

Az euro meghatározó tartalékdeviza mivoltából, az EKB központi banki szerepéből, valamint eszköz- és forrásstruktúrájából adódóan az EKB-nak jelentősebb likviditási kockázata csak abból adódhat, ha egy adott eszközt nem tud megfelelő időn belül annak piaci árfolyamán likvidé tenni, és emiatt pénzügyi veszteséget szenved. Az EKB portfólióinak stabilitása és egyértelműen elkülönülő céljai miatt az EKB fő likviditási kockázata a nemzetközi tartalékokkal függ össze, hiszen, hogy devizapiaci intervenciót tudjon végrehajtani, adott esetben rövid idő alatt nagy mennyiségben kell likvidé tennie ezeket az eszközöket.

Az EKB nemzetközi tartalékaihoz kapcsolódó likviditási kockázatot eszközallokáció és határértékek meghatározásán keresztül kezelik, ami lehetővé teszi az EKB eszközállománya kellően nagy hányadának gyors likvidé tételét elhanyagolható árfolyamváltozás mellett.

Az EKB portfólióinak likviditási kockázati profilja jobbra változatlan maradt 2014-ben.

4.2 Működési kockázat

Az EKB-ra vonatkoztatva a működési kockázat annak kockázatát jelenti, hogy az intézményt (a) emberi tevékenység,¹⁴ (b) belső szervezetirányítási és üzletmeneti folyamatok nem megfelelő végrehajtása, e folyamatok kudarca vagy a folyamatokat támogató rendszerek összeomlása, valamint (c) valamely külső esemény (pl. természeti katasztrófa, külső támadás) miatt negatív pénzügyi, üzletmeneti vagy reputációs hatás éri. Az ORM fő célja gondoskodni arról, hogy az EKB teljesítse küldetését és elérje céljait, továbbá hogy megvédje az intézmény hírnevét és egyéb eszközeit veszteség, visszaélés és káresemény ellen.

Az ORM-keretrendszer szerint az egyes szakterületek feladata működési kockázatok feltárása, értékelése, nyomon követése, a megfelelő válaszlépés kidolgozása és a kapcsolódó beszámolás. Itt az EKB kockázati toleranciapolitikája nyújt iránymutatást a kockázatkezelési stratégiákhoz és a kockázatvállalási eljárásokhoz. A politikához egy mátrix kapcsolódik, amely az EKB hatás- és valószínűségi skáláján (amelyben kvantitatív és kvalitatív kritériumokat egyaránt alkalmaznak) alapul.

Az ORM/BCM szakterület felelős az üzletmenet-folytonossági (BCM) és a működési kockázatkezelési keretrendszer gondozásáért, továbbá ezeken a területeken módszertani segítséget nyújt a kockázatgazdáknak. Rendszeres éves és eseti jelentéseket készít az ORC és az Igazgatóság számára, továbbá támogatja a döntéshozó testületeket az EKB működési kockázatkezelésének felvigyázásában játszott szerepükben. Az ORC összehangolja és végrehajtja a BCM programot, rendszeresen teszteli és felülvizsgálja az EKB legfontosabb tevékenységi köreire

¹⁴ Az „emberi tevékenység” kifejezés itt általánosabb jelentésben szerepel: magában foglal minden olyan negatív hatást, amelyet a dolgozók tettein túl a hibás emberierőforrás-gazdálkodás és személyzeti politika okozhat.

vonatkozó üzletmenet-folytonossági konstrukciókat, működési zavar esetén pedig támogatja a kríziskezelő csoportot, annak háttéregységeit és a szervezeti egységeket.

5 Pénzügyi erőforrások

5.1 Saját tőke

Az euro 2014. január 1-ji lettországi bevezetésével egy időben a Latvijas Banka 29,4 millió eurót befizetett az EKB tőkéjébe. Az említett összeg, valamint az NKB-k tőkejegyzési kulcsbeli súlyozásának módosítása miatt az EKB befizetett tőkéje 2014. december 31-én 7697 millió eurót tett ki. Az EKB tőkéjével kapcsolatban további részletek az Éves beszámoló „Saját tőke” című 16.1 pontjában olvashatók.

5.2 Devizaárfolyam-, kamatláb-, hitel- és aranyárfolyam-kockázatra képzett céltartalék

Mivel az EKB jelentősen ki van téve a 4. pontban ismertetett pénzügyi kockázatoknak, a bank céltartalékot képez a devizaárfolyam-, a kamatláb-, a hitel- és az aranyárfolyam-kockázat fedezésére. Az EKB a céltartalék nagyságát és további indoklását évről évre felülvizsgálja. A vizsgálat során számos tényezőt figyelembe vesz, különösen a kockázatos eszközök állományának szintjét, az adott pénzügyi évben realizálódott kockázati pozíciók nagyságát, a következő évre prognosztizált eredményt, valamint a kockázatértékelést, amely a kockázatos eszközök kockázatosított értékének számításán (a VaR módszertan következetes alkalmazásán) alapszik. A kockázati céltartalék és az EKB általános tartalékalapjának részét képező összegek együttesen nem haladhatják meg az euroövezeti NKB-k által befizetett tőke értékét.

A 2013. december 31-i állapot szerint a devizaárfolyam-, kamat-, hitel- és aranyárfolyam-kockázatra képzett céltartalék 7530 millió eurót tett ki. A Latvijas Banka 2014. január 1-jével 30,5 millió eurót fizetett be a céltartalékba. A kockázatértékelési eredmények alapján a Kormányzótanács úgy döntött, hogy 2014. december 31-i hatállyal 7575 millió euróra emeli a céltartalékot. Ez az összeg megegyezik az EKB-nak az euroövezeti NKB-k által 2014. december 31-i állapot szerint befizetett tőkéjével.

5.3 Átértékelési számlák

Az aranykészleteken, devizaeszközökön és értékpapírokon keletkezett nem realizált nyereség (az amortizált bekerülési értéken kimutatott állományok kivételével) nem az eredménykimutatásban jelenik meg jövedelemként, hanem közvetlenül az EKB mérlegének forrás oldalára, az átértékelési számlákra kerül átvezetésre. Ezen állományok arra szolgálnak, hogy a jövőbeli kedvezőtlen árfolyam- és devizaárfolyam-mozgások hatását semlegesítsék, így olyan pénzügyi puffereknek

tekinthetők, amelyek megerősítik az EKB-nak a kockázatokkal szembeni ellenálló képességét.

Az aranyat, devizát és értékpapírt tartalmazó átértékelési számlák állománya 2014. december végén 20,2 milliárd euro volt.¹⁵ További részletek a számviteli alapelvekben és a mérleg kiegészítő mellékletének „Átértékelési számlák” című 15. pontjában olvashatók.

6 A legfontosabb tevékenységi körök hatása a pénzügyi kimutatásokra

Az alábbi táblázat az EKB céljainak eléréséhez igénybe vett legfontosabb műveletekről és feladatkörökről ad áttekintést, valamint arról, hogy ezek miként befolyásolják a bank pénzügyi kimutatásait.

Művelet/feladatkör	Az EKB Éves beszámolójára gyakorolt hatás
Monetáris politikai műveletek	A rendes monetáris politikai műveleteket decentralizált módon, az eurorendszer nemzeti központi bankjain keresztül hajtják végre. Így ezeknek nincs közvetlen hatásuk az EKB Éves beszámolójára.
Monetáris politikai célú értékpapír-állomány (CBPP-k, SMP, ABSPP)	Az EKB által vásárolt értékpapírok a „Monetáris politikai célú értékpapír-állomány” soron kerülnek kimutatásra. Ezeket a portfóliókat amortizált bekerülési értéken mutatják ki, és évente legalább egyszer értékvesztési szempontjából minősítik. A kamatszelvényes kötvényeken keletkezett kamatbevétel, valamint a diszkont-/felár-amortizáció az eredményben kerül elszámolásra. ¹⁶
Befektetési tevékenység (nemzetközi tartalékok és a saját vagyonalap kezelése)	Az EKB nemzetközi tartaléka a mérlegben ¹⁷ vagy mérlegen kívüli számlákon vannak kimutatva a kiegyenlítés napjáig. Az EKB saját vagyonalap portfóliója a mérlegben elsősorban az „Egyéb pénzügyi eszközök” soron van feltüntetve. A nettó kamatbevétel – beleértve a kamatszelvényes kötvényeken keletkezett kamatbevételt, valamint a diszkont-/felár-amortizációt – az eredménykimutatásban szerepel. ¹⁸ A nem realizált devizaárfolyam- és árfolyamvesztés, valamint az értékpapír-eladásból származó realizált eredmény szintén az eredménykimutatásban ¹⁹ szerepel, míg a nem realizált nyereség a mérleg „Átértékelési számlák” során kerül kimutatásra.
Fizetési rendszerek (TARGET2)	Az euroövezeti NKB-knak az eurorendszeren belül a TARGET2-ből származó, EKB-val szembeni egyenlegei az EKB mérlegében egyetlen nettó eszköz-, illetve forráspozícióként vannak kimutatva. Az egyenlegek kamatozása az eredménykimutatás „Egyéb kamatbevétel” és „Egyéb kamatráfordítás” során jelenik meg.
Forgalomban lévő bankjegyek	Az EKB-ra a forgalomban lévő eurobankjegy-állomány összértékének 8%-át osztották. Ez a részesedés az NKB-kkal szembeni követelést von maga után, amely az irányadó refinanszírozási műveletek (MRO) kamatlába szerint kamatozik. Ezt a kamatbevételt az eredménykimutatás „Eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származó kamatbevételek” során mutatják ki. Az EKB állja központilag a költségeket, amelyek a pénzjegynyomdák és az NKB-k közötti nemzetközi eurobankjegy-szállításból, az új bankjegyek kiszállításából, valamint az NKB-k között a bankjegyhányi többletkészletből való kiegyenlítéséből keletkeznek. E ráfordítások az eredménykimutatás „Bankjegy-előállítási költségek” során szerepelnek.
Bankfelügyelet	Az EKB bankfelügyeleti tevékenységéből eredő éves költségeket a felügyelt pénztézetekre kivetett éves felügyeleti díjból fedezik. 2014. novemberétől kezdődően a felügyeleti díjat esedékességkor mutatják ki az eredménykimutatás „Díjak és jutalékok nettó bevétele” tételében.

¹⁵ Emellett a mérleg „Átértékelési számlák” sora a volt munkavállalók juttatásainak újraszámolt értékeit is tartalmazza.

¹⁶ Lásd az „Egyéb kamatbevétel” és az „Egyéb kamatráfordítás” tételt.

¹⁷ Jórészt az „Aranykészletek és aranykövetelések”, az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni devizakövetelések”, az „Euroövezeti rezidensekkel szembeni devizakövetelések”, és az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni devizakötelezettségek” tételekben.

¹⁸ Az EKB nemzetközi tartalékán keletkezett bevétel a „Nemzetközi tartalék utáni kamatbevétel” soron, míg a saját vagyonalapon keletkezett kamatbevétel, illetve -ráfordítás az „Egyéb kamatbevétel” és az „Egyéb kamatráfordítás” soron szerepel.

¹⁹ Lásd a „Pénzügyi eszközök és pozíciók értékvesztése” és a „Pénzügyi műveletekből származó realizált nyereség/vesztés” tételt.

2014-es eredmény

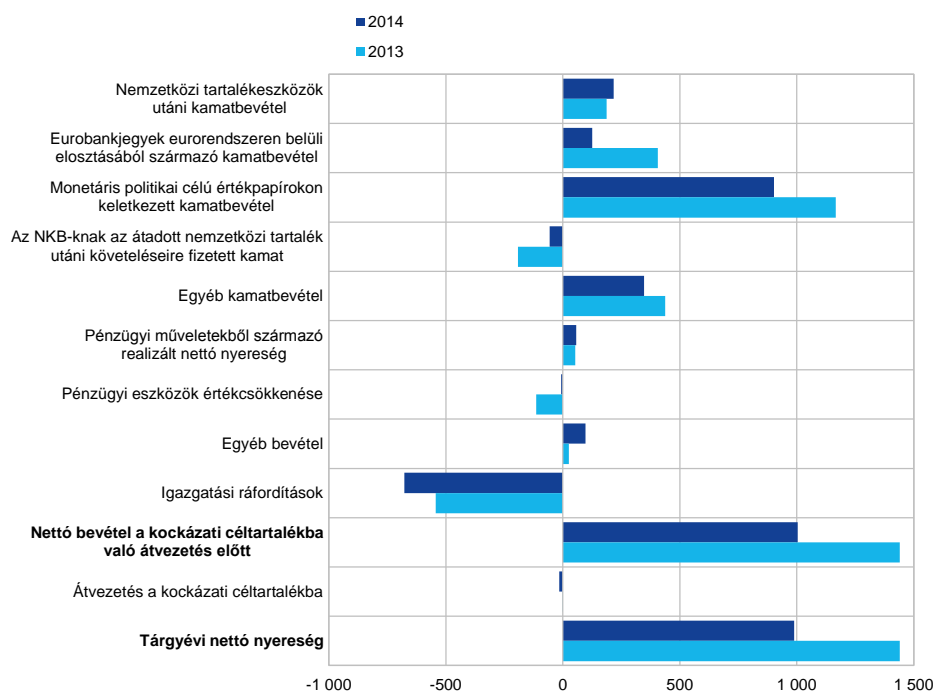
Az EKB a 2014-es évet 989 millió eurós (2013-ban 1440 millió €) nettó nyereséggel zárta, miután 15 millió eurót (2013-ban 0,4 millió €) átvezetett a kockázati céltartalékba.

Az 1. ábra az EKB 2014-es és 2013-as eredménykimutatásának tételeit hasonlítja össze egymással.

1. ábra

Az EKB 2014-es és 2013-as eredménykimutatásának sorai

(millió EUR)

Forrás: EKB.

Fontosabb megállapítások

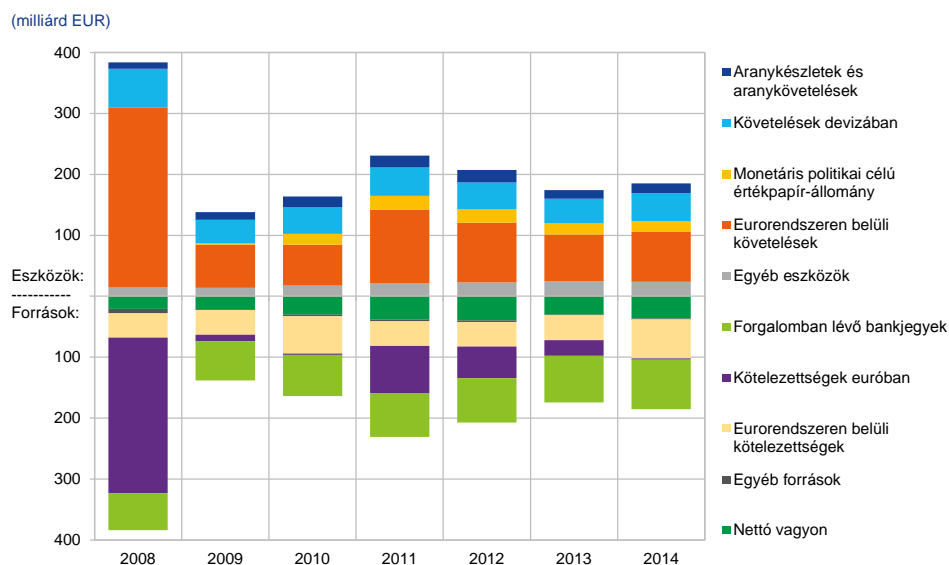
- 2014-ben a nettó kamatbevétel a 2013-as 2005 millió euróról 1536 millió euróra csökkent, aminek háttérében a következő tényezők álltak: (a) a forgalomban lévő bankjegyeknek az EKB-ra eső részesedésén kisebb kamatbevétel keletkezett az átlagosan alacsonyabb MRO-kamat miatt; (b) a lejáró értékpapír-futamidők miatt csökkent az értékpapír-piaci program és az első két fedezett kötvénvásárlási program keretében vásárolt értékpapírokon keletkezett kamatbevétel. E folyamatok hatásait részben ellensúlyozta az az alacsonyabb kamatráfordítás, amely az euroövezeti NKB-knak az EKB részére való nemzetközi tartalékátadás miatti követeléséből származik.
- Az EKB saját vagyonalap-portfóliójában és USD-portfóliójában lévő értékpapírok piaci értékének általános emelkedése miatt 2014-ben 8 millió euro értékvesztést kellett leírni, ami jóval alacsonyabb, mint a 2013-ban leírt összeg (115 millió €).
- Az EKB összes működési költsége az értékcsökkenést is beleszámítva a 2013. évi 527 millió euro után 2014-ben 677 millió eurót tett ki. Az emelkedés jórészt az egységes felügyeleti mechanizmushoz kapcsolódó költségekhez köthető. Az új EKB-székház építési munkálataihoz kapcsolódó költségek túlnyomó része aktiválásra került, ezért kikerült a tételből.
- 2014 novemberében az intézmény birtokba vette az új székházat. Így az addig az időpontig aktivált költségeket a „Folyamatban lévő beruházás” tételből a megfelelő eszközsorokba vezették át. Az értékvesztést 2015 januárjától számítják az EKB értékvesztési alapelvével összhangban.
- Módosított számviteli alapelvek: a számviteli alapelvekben kifejtetteknek megfelelően módosult a monetáris politikai célú értékpapírok számviteli kezelése. Ezeket az értékpapírokat mostantól értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken mutatják ki, függetlenül attól, hogy milyen célból tartják őket. A változás nem befolyásolta az EKB pénzügyi eredményét.

Az EKB pénzügyi kimutatásainak hosszú távú alakulása

A 2. és a 3. ábra az EKB mérlegének és az eredménykimutatásának, valamint az egyes tételeknek az alakulását mutatja a 2008 és 2014 közötti időszakban.

2. ábra

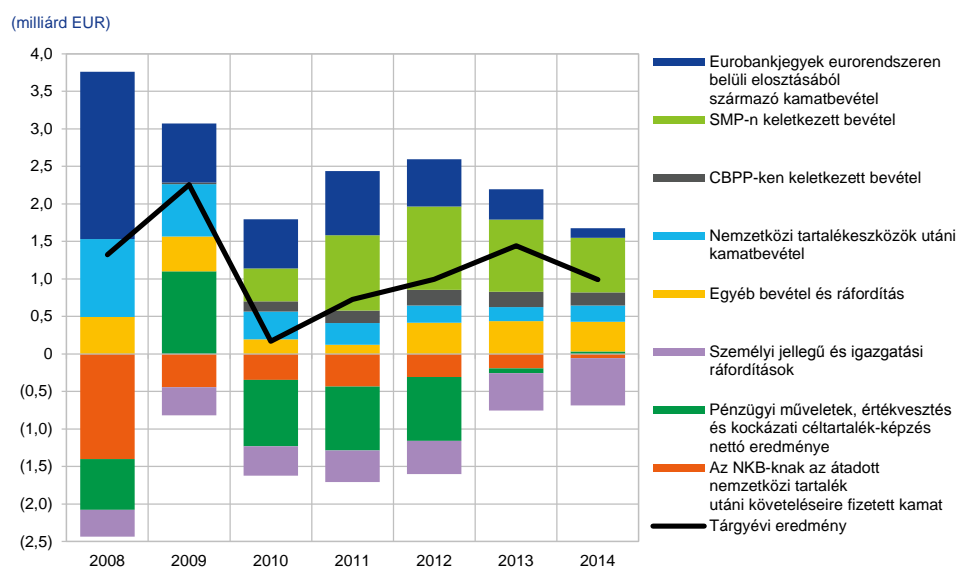
Az EKB mérlegének alakulása a 2008 és 2014 közötti időszakban

Forrás: EKB.

3. ábra

Az EKB eredménykimutatásának alakulása a 2008 és 2014 közötti időszakban

Forrás: EKB.

Az EKB mérlege jelentősen zsugorodott 2008 óta. Az eurorendszer partnerkörének USD-finanszírozási feltételei javulásával párhuzamosan fokozatosan visszaszorultak az eurorendszer által végrehajtott USD-likviditást bővítő műveletek. Az EKB euroövezeten belüli követeléseinek és euróban denominált kötelezettségeinek ebből adódó csökkenése volt az a fő tényező, amely az EKB mérlegének általános zsugorodásához vezetett a vizsgált időszakban. Mindezt csak részben ellensúlyozta (a) a forgalomban lévő bankjegyek értékének növekedése; (b) a monetáris politikai célú értékpapír-vásárlás; (c) a nettó vagyon – amely az EKB saját tőkéjéből, az általános kockázati céltartalékból és az átértékelési számlákból áll – növekedése.

Az EKB nettó nyereségének nagyságát a tárgyidőszakban a következő tényezők befolyásolták:

- Csökkent az irányadó refinanszírozási műveletek kamata, ami jelentősen visszafogta az EKB bankjegykibocsátásból származó jövedelmét (seigniorage). 2008-ban a kamatláb átlagosan 4% volt, míg 2014-ben 0,16%, aminek eredményeként a bankjegyeken keletkezett bevétel a 2008-as 2,2 milliárd euróról 2014-ben 0,1 milliárd euróra csökkent.
- 3,6 milliárd euro átvezetésre került az árfolyam-, kamatláb-, hitel- és aranyárkockázattal szembeni céltartalékba. Mindez ugyanakkora összeggel csökkentette az EKB nyereségét.
- A nemzetközi tartalékon keletkezett bevétel fokozatosan csökkent, aminek háttérében az USD-hozamok csökkenése, és az USD-portfólión ebből eredő alacsonyabb kamatbevétel állt. A nemzetközi tartalékon keletkezett nettó bevétel 2014-ben 0,2 milliárd eurót tett ki, szemben a 2008. évi 1,0 milliárd euróval.
- Az SMP- és a CBPP-portfóliók keretében, monetáris politikai célból vásárolt értékpapír-állomány az EKB teljes nettó kamatbevételének átlagosan 55%-át generálta az elmúlt öt évben.

Az EKB Pénzügyi beszámolója

Mérleg a 2014. december 31-i fordulónapon

ESZKÖZÖK	Pont	2014 €	2013 €
Aranykészletek és aranykövetelések	1	15 980 317 601	14 063 991 807
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések devizában	2		
Az IMF-fel szembeni követelések	2.1	669 336 060	627 152 259
Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, euroövezeten kívüli hitelek és egyéb euroövezeten kívüli eszközök	2.2	43 730 904 005	38 764 255 039
		44 400 240 065	39 391 407 298
Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni devizakövetelések	2.2	1 783 727 949	1 270 792 764
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések euróban	3		
Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, hitelek	3.1	0	535 000 000
Euroövezetbeli hitelintézetekkel szembeni egyéb követelések euróban	4	2 120 620	9 487
Euroövezeti rezidensek euróban denominált értékpapírai	5		
Monetáris politikai célú értékpapír-állomány	5.1	17 787 948 367	18 159 937 704
Eurorendszeren belüli követelések	6		
Az eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásával kapcsolatos követelések	6.1	81 322 848 550	76 495 146 585
Egyéb eszköz	7		
Tárgyi eszközök és immateriális javak	7.1	1 249 596 659	971 175 790
Egyéb pénzügyi eszközök	7.2	20 626 359 858	20 466 245 900
Mérlegben kívüli instrumentumok átértékelési különbözete	7.3	319 624 726	104 707 529
Aktív időbeli elhatárolások	7.4	725 224 031	977 552 068
Egyéb tételek	7.5	1 092 627 246	1 739 308 724
		24 013 432 520	24 258 990 011
Eszközők összesen		185 290 635 672	174 175 275 656

FORRÁSOK	Pont	2014 €	2013 €
Forgalomban lévő bankjegyek	8	81 322 848 550	76 495 146 585
Egyéb euroövezetbeli rezidensekkel szembeni kötelezettségek euróban	9		
Egyéb forrás	9.1	1 020 000 000	1 054 000 000
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni kötelezettségek euróban	10	900 216 447	24 765 513 795
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni kötelezettségek devizában	11		
Betétek, állományok, egyéb források	11.1	458 168 063	18 478 777
Az eurorendszeren belüli kötelezettségek	12		
Devizatartalék-átadás mértékének megfelelő kötelezettségek	12.1	40 553 154 708	40 309 644 425
Egyéb, eurorendszeren belüli kötelezettségek (nettó)	12.2	23 579 372 965	119 857 494
		64 132 527 673	40 429 501 919
Egyéb kötelezettségek	13		
Mérlegen kívüli instrumentumok átértékelési különbözete	13.1	178 633 615	185 010 549
Passzív időbeli elhatárolások	13.2	96 191 651	370 542 207
Egyéb tételek	13.3	869 549 503	786 331 706
		1 144 374 769	1 341 884 462
Céltartalék	14	7 688 997 634	7 619 546 534
Átértékelési számlák	15	19 937 644 696	13 358 190 073
Saját tőke	16		
Tőke	16.1	7 697 025 340	7 653 244 411
Tárgyévi nyereség		988 832 500	1 439 769 100
Összes kötelezettség		185 290 635 672	174 175 275 656

Eredménykimutatás a 2014. december 31-én záródó évről

	Pont	2014 €	2013 €
Nemzetközi tartalék utáni kamatbevétel	24.1	217 003 159	187 279 973
Eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származó kamatbevétel	24.2	125 806 228	406 310 130
Egyéb kamatbevétel	24.4	2 512 243 088	6 477 297 658
<i>Kamatbevétel</i>		<i>2 855 052 475</i>	<i>7 070 887 761</i>
Az NKB-knak az átadott nemzetközi tartalék utáni követeléseire fizetett kamat	24.3	(57 015 146)	(192 248 631)
Egyéb kamatráfordítások	24.4	(1 262 336 836)	(4 873 777 652)
<i>Kamatráfordítás</i>		<i>(1 319 351 982)</i>	<i>(5 066 026 283)</i>
Nettó kamatbevétel	24	1 535 700 493	2 004 861 478
Pénzügyi műveletekből származó realizált nyereség/veszteség	25	57 260 415	52 122 402
Pénzügyi eszközök és pozíciók értékesítése	26	(7 863 293)	(114 607 365)
Devizaárfolyam-, kamat-, hitel- és aranyárfolyam-kockázattal kapcsolatos céltartalékképzés, ill. -felszabadítás		(15 009 843)	(386 953)
Pénzügyi műveletek, értékesítés és kockázati céltartalékképzés nettó eredménye		34 387 279	(62 871 916)
Díjakból, jutalékokból eredő nettó bevétel/ráfordítás	27, 28	28 158 654	(2 126 773)
Résztvényekből és részesedésekből származó bevétel	29	780 935	1 168 907
Egyéb bevétel	30	67 253 502	26 107 807
Teljes nettó bevétel		1 666 280 863	1 967 139 503
Személyi jellegű költségek	31	(301 142 390)	(240 523 980)
Igazgatási költségek	32	(353 579 537)	(268 183 737)
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenése		(15 312 728)	(10 468 686)
Bankjegy-előállítási szolgáltatások	33	(7 413 708)	(8 194 000)
Tárgyévi nyereség		988 832 500	1 439 769 100

Frankfurt am Main, 2015. február 10.

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

Mario Draghi
elnök

Számviteli alapelvek¹

A pénzügyi beszámoló megjelenítése, felépítése

Az Európai Központi Bank (EKB) pénzügyi beszámolójának valós, megbízható képet kell adnia az EKB pénzügyi helyzetéről és tevékenységének eredményéről. A beszámoló az alábbi – a Kormányzótanács megítélése szerint a központi banki tevékenység sajátosságainak megfelelő – számviteli alapelvekkel² összhangban került összeállításra.

Számviteli alapelvek

A következő főbb számviteli alapelveket alkalmaztuk: valódiság, átláthatóság, óvatosság, a mérlegfordulónap után bekövetkezett gazdasági események kimutatása, lényegesség, folytonosság, időbeli elhatárolás elve, következetesség és összehasonlíthatóság.

Az eszközök és a források kimutatása

Valamely eszköz vagy forrás a mérlegben csak akkor kerül kimutatásra, ha valószínűsíthető, hogy az EKB-nak a jövőben hozzá kapcsolódóan gazdasági haszna vagy ráfordítása keletkezik, ha az eszközzel vagy forrással összekapcsolható minden kockázat, illetve hozadék lényegében átszállt az EKB-ra, valamint az eszköz költsége vagy értéke, illetve a kötelezettség összege megbízhatóan mérhető.

Az elszámolás alapja

A beszámoló készítésénél az EKB a beszerzési értéken alapuló elszámolást alkalmazza, azzal a módosítással, hogy a forgalomképes értékpapírok (kivéve a monetáris politikai célú értékpapír-állományt), az aranykészletek és egyéb, más mérlegben és mérlegen kívül nyilvántartott devizaeszközök és -források piaci értéken vannak kimutatva. A pénzügyi eszközöket és forrásokat érintő tranzakciók az elszámolásuk napjával kerülnek a könyvekbe.

Az azonnali értékpapírügyletek kivételével a devizaalapú pénzügyi instrumentumokban kötött ügyleteket mérlegen kívüli számlákban, a kötés napján mutatják ki. Az elszámolás napjával a mérlegen kívüli tételeket vissza kell vezetni, és az ügyleteket a mérlegben kell kimutatni. A devizakereskedelem a nettó

¹ Az EKB számviteli alapelvei részletesen az EKB/2010/21 (2010. november 11.) határozatban található (HL L 35., 2011.2.9., 1. o.). A határozatot legutóbb az EKB/2014/55 határozattal (2014. december 15.) módosították (a Hivatalos Lapban még nincs közzétéve).

² Az elvek összhangban állnak a KBER alapokmánya 26.4. cikkének rendelkezéseivel, amelyek értelmében az eurorendszer műveleteiről szóló számviteli és pénzügyi beszámolók szabályait harmonizált módszertan szerint kell lefektetni.

devizapozíciót az üzletkötés napján érinti, továbbá az eladásból realizált eredményt is az üzletkötés napján számítják. A devizaalapú pénzügyi instrumentumok után felhalmozott kamatot, áziót és diszáziót naponta számítják és könyvelik, ezek a felhalmozott összegek tehát naponta befolyásolják a devizapozíciót.

Arany- és devizaeszközök, illetve -források

A devizában denominált eszközök és források euróra történő átváltása a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamon történik. A bevételek és a ráfordítások átváltása a kimutatás napján érvényes devizaárfolyamon történik. A devizaeszközök és -források átértékelése mind a mérlegben, mind a mérlegen kívül szereplő instrumentumok esetében devizanemenként történik.

A devizaeszközök és -források piaci értékelését az árfolyamváltozás miatti átértékeléstől elkülönítve kezelik.

Az aranyat az év végén érvényes piaci árfolyamon kell kimutatni. Az arany esetében nincs megkülönböztetve az ár és a devizaárfolyam szerinti átértékelésből adódó különbség, hanem értékelése az unciánkénti euro-ár alapján történik, amelyet a 2014. december 31-ével záruló évre az ezen a napon érvényes euro/USA-dollár árfolyamból számítanak.

A különleges lehívási jogot (SDR) egy valutakosár alapján definiálják. Az EKB SDR-állományának átértékelése során az SDR-értéket úgy számítják ki, hogy a négy főbb devizanem (USA-dollár, euro, japán jen, font sterling) 2014. december 31-én érvényes euroárfolyamainak súlyozott összegét euróra konvertálják.

Értékpapír

Monetáris politikai célú értékpapír-állomány

2014 előtt a monetáris politikai célú értékpapír-állományt a lejáratig megtartott állományba sorolták, így értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken mutatták ki. A Kormányzótanács 2014-ben úgy határozott, hogy a monetáris politikai célú értékpapír-állományt a tartási szándéktól függetlenül értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken tartják nyilván. A számviteli alapelv említett módosítása nem vonta maga után a megfelelő 2013-as számadatok kiigazítását, mivel az összes ilyen meglévő értékpapír-állomány már eleve értékvesztéssel módosított, amortizált bekerülési értéken volt nyilvántartva.

Egyéb értékpapír

A forgalomképes értékpapírokat (a monetáris politikai célú értékpapír-állomány kivételével) és hasonló eszközöket, vagy a mérlegkészítés időpontjában érvényes piaci középárfolyamon, vagy a vonatkozó hozamgörbe alapján külön-külön kell

értékelni. Az értékpapírba ágyazott opciót nem különítik el értékelési célból. A 2014. december 31-ével záruló évben a 2014. december 30-án érvényes középárfolyamokat alkalmazták. Az alacsony likviditású részvényeket értékvesztéssel módosított bekerülési értéken tartják nyilván.

Az eredményelszámolás szabályai

A bevételeket és a ráfordításokat a keletkezés, illetve a felmerülés időszakában kell kimutatni.³ A deviza-, arany- és értékpapír-eladáson realizált nyereség és veszteség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra. A realizált nyereséget, illetve veszteséget az adott eszköz átlagos bekerülési értékének figyelembevételével kell kiszámítani.

A nem realizált nyereség nem kerül bevételként elszámolásra, hanem közvetlenül egy átértékelési számlára van átvézetve.

A nem realizált veszteséget abban az esetben kell az eredménykimutatásba átvezetni, ha az év végén értéke meghaladja a megfelelő átértékelési számlán nyilvántartott korábbi átértékelési nyereséget. Ezt a valamely értékpapírból, devizából vagy aranyból származó nem realizált veszteséget nem nettósítják a más értékpapírból, devizából vagy aranyból származó nem realizált nyereséggel szemben. Amennyiben az év végén az eredménykimutatásba átvezetett bármely tétel esetében ilyen jellegű nem realizált veszteség áll fenn, az adott tétel átlagos bekerülési értéke az év végi deviza-, illetve piaci árfolyamra csökken. A kamatswapügyleteken nem realizált veszteséget, amelyet az év végén az eredménykimutatásban számolnak el, az elkövetkező évek során amortizálják.

Az értékvesztés hatását az eredménykimutatásban kell kimutatni, és a következő években csak abban az esetben vezethető vissza, ha az értékvesztés kisebb, és ha csökkenése az értékvesztés első kimutatása utáni kézzelfogható eseményhez kötődik.

A megvásárolt értékpapírokon keletkező ázsiót, illetve diszázsiót a kamatbevétel részeként kell kiszámítani és feltüntetni, és az értékpapír szerződésben meghatározott lejáratáig hátralévő futamidő alatt kell az eredményben elszámolni.

Penziós ügyletek

A penziós ügylet olyan művelet, amellyel az EKB visszavásárlási megállapodás alapján eszközöket vásárol vagy ad el, illetve biztosíték fedezete mellett hitelműveletet végez.

³ Az igazgatási jellegű passzív időbeli elhatárolások és a céltartalék esetében 100 000 eurós minimális küszöbérték van érvényben.

A visszavásárlási megállapodás (repoügylet) keretében értékpapírt adnak el készpénzért azzal az egyidejű megállapodással, hogy azt a partnertől egy meghatározott jövőbeli időpontban a megegyezés szerinti áron visszavásárolják. A repó mint fedezett betét a mérleg forrásoldalán kerül kimutatásra. A megállapodás keretében eladott értékpapírok az EKB mérlegében maradnak.

A passzív visszavásárlási megállapodás (passzív repó) értelmében értékpapírt vásárolnak készpénzért azzal az egyidejű megállapodással, hogy az értékpapírt egy meghatározott jövőbeli időpontban a megegyezés szerinti áron újra eladják a partnernek. A passzív repó mint fedezett hitel a mérleg eszközoldalán kerül kimutatásra, ám nem képezi az EKB értékpapír-állományának részét.

Az automatizált értékpapír-kölcsönzési program (ASLP) alapján lebonyolított penziós ügylet (ideértve az értékpapír-kölcsönzést) csak akkor szerepel a mérlegben, ha az EKB-ban vezetett számlán készpénzes biztosítékot helyeznek el fedezetül. 2014-ben az EKB nem kapott készpénzes biztosítékot ilyen tranzakció kapcsán.

Mérlegen kívüli instrumentumok

A devizainstrumentumokat, nevezetesen a határidős devizaügyletet, a devizaswapügylet határidős lábát és más olyan devizainstrumentumot, amely egy devizának egy későbbi időpontban egy másikra történő átváltását foglalja magában, a devizanyereség, illetve -veszteség számítása céljából a nettó devizapozíció részének kell tekinteni.

Az egyes kamatlábak változásától függő instrumentum átértékelése tételenként történik. A tőzsdei határidős nyitott kamatlábkontraktus változó letételének napi ingadozásából származó eredményt az eredménykimutatásban kell elszámolni. A határidős értékpapírügylet és kamatswapügylet értékelése általánosan elfogadott módszerrel történik, amely a megfigyelhető piaci árfolyamokat és kamatokat, valamint az elszámolás és az értékelés napja közötti időszak diszkonttényezőit alkalmazza.

Mérlegfordulónap utáni gazdasági események

Az eszközök és kötelezettségek értékét korrigáljuk azokkal az eseményekkel, amelyek a mérlegforduló napja és azon nap közé esnek, amelyen az EKB Igazgatósága utasítást ad a Pénzügyi beszámolónak a Kormányzótanács elé, jóváhagyás céljából való beterjesztésére, amennyiben ezek az események lényegesen befolyásolják az eszközöknek és a kötelezettségeknek a mérlegforduló napján fennálló állapotát.

A mérlegfordulónap után bekövetkező olyan fontos gazdasági események, amelyek nem befolyásolják a mérlegforduló-napi eszköz- és forrásállományokat, a magyarázó pontokban vannak feltüntetve.

KBER-en/eurorendszeren belüli követelések, illetve kötelezettségek

Az eurorendszeren belüli követelések, illetve kötelezettségek elsősorban a határon átnyúló, EU-n belüli, euro jegybankpénzben elszámolt átutalásokból keletkeznek. Ezeket az ügyleteket többnyire a magánszektor (pl. hitelintézet, vállalat, magánszemély) kezdeményezi. A TARGET2-ben (transzeurópai automatizált, valós idejű, bruttó elszámolási rendszer) elszámolt ügyletek az EU központi bankjainak TARGET2-számláin bilaterális követelések és kötelezettségek létrejöttét eredményezik. A kétoldalú számlaegyenlegeket naponta nettósítják és átadják az EKB-nak, végül egy adott központi banknak csak az EKB-val szemben áll fenn egyetlen nettó bilaterális pozíciója. Az EKB könyveiben ez a pozíció az adott nemzeti központi banknak a KBER többi részével szemben fennálló nettó követelését, illetve kötelezettségét mutatja. Az eurorendszeren belüli NKB-knak a TARGET2 kapcsán az EKB-val szemben felmerülő követeléseit, illetve kötelezettségeit, valamint egyéb eurorendszeren belüli euroalapú állományokat (pl. előzetes nyereségfelosztás az NKB-k között) az EKB mérlegében az „Eurorendszeren belüli egyéb (nettó) követelések”, illetve az „Eurorendszeren belüli egyéb (nettó) kötelezettségek” soron, egyetlen nettó követelés-, illetve kötelezettségpozícióként kell kimutatni. Az euroövezeten kívüli nemzeti központi bankok TARGET2-ben⁴ való részvétele eredményeképpen a KBER-en belül keletkezett, EKB-val szembeni egyenlegeit az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni kötelezettségek euróban” soron kell kimutatni.

Azon eurorendszeren belüli követelések, illetve kötelezettségek, amelyek az eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származnak, „Az eurobankjegyek eurorendszerbeli elosztásával kapcsolatos követelések” soron egyetlen nettó eszközként vannak feltüntetve (lásd a számviteli alapelvek „Forgalomban levő bankjegyek” című pontját).

Azok az eurorendszeren belüli követelések, illetve kötelezettségek, amelyek az eurorendszerhez csatlakozó nemzeti központi bankok devizatartalék-eszközeinek EKB részére történő átadásából származnak, euróban vannak denominálva, és a „Devizatartalék-átadás mértékének megfelelő követelések” soron vannak kimutatva.

A tárgyi eszközökkel kapcsolatos elszámolás

A tárgyi eszközt - beleértve az immateriális javakat – a föld és a műtárgyak kivételével – az értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken kell kimutatni. A földet és a műtárgyakat ugyanakkor a bekerülési értéken kell nyilvántartani. Az EKB új székházának értékcsökkenése elszámolásában a költségeket az eszközök hasznos élettartamára vonatkozó becslések alapján kell a megfelelő eszközelemhez rendelni és leírni. Az értékcsökkenés kiszámítása lineáris módszerrel, az eszköz

⁴ 2014. december 31-én a következő euroövezeten kívüli NKB-k voltak TARGET2-tagok: Българска народна банка (Bolgár Nemzeti Bank), Danmarks Nationalbank, Lietuvos bankas, Narodowy Bank Polski és a Banca Națională a României.

várható hasznos élettartama idejére vetítve történik, amely az eszköz használatba vételének negyedévéétől indul. A legfontosabb eszközkategóriák hasznos élettartama a következő:

Épület	20, 25 vagy 50 év
Üzemi felszerelés	10 vagy 15 év
Műszaki berendezés	4, 10 vagy 15 év
Számítógép, kapcsolódó hardver és szoftver, gépjármű	4 év
Bútor	10 év

Az EKB jelenlegi irodaházainak fenntartási és karbantartási munkáiból eredő aktivált költség hasznos élettartamát annak megfelelően kiigazítják, hogy figyelembe vegyék az érintett eszköz várható hasznos élettartamát befolyásoló eseményeket.

A 10 000 eurónál kisebb értékű tárgyi eszközöket a beszerzés évében írják le.

Azokat a tárgyi eszközöket, amelyek megfelelnek ugyan az aktiválási kritériumoknak, ám még nem készültek el, vagy fejlesztésük folyamatban van, a „Folyamatban lévő beruházás” soron mutatják ki. Az eszközök használatba vételével a kapcsolódó költségeket át kell vezetni a megfelelő tárgyi eszköz tételsorba.

Az EKB nyugdíjrendszere, a volt munkavállalóknak fizetett egyéb juttatások és más hosszú távú juttatások

Az EKB járadékkal meghatározott nyugdíjrendszert alkalmaz a munkavállalók, továbbá az Igazgatóság tagsága és az EKB alkalmazásában álló felügyeleti testületi tagok részére.

A rendszert a hosszú távú alkalmazotti juttatások alapján tartott eszközökkel finanszírozza. Az EKB, illetve a munkavállalók kötelező járulékanak mértéke az alapfizetés 19,5%-a, illetve 6,7%-a, ami a nyugdíjrendszer járadékkal meghatározott pillérében jelenik meg. A munkavállalóknak lehetőségük van további önkéntes befizetésre, amellyel további járadékokra szerezhetnek jogosultságot.⁵ Utóbbi összegét az önkéntes befizetések összege határozza meg a rajtuk keletkező befektetési hozammal együtt.

Az EKB igazgatósági tagjainak és az EKB alkalmazásában álló felügyeleti testületi tagoknak munkaviszonyuk megszűnése után járó és egyéb hosszú távú juttatásait nem tőkefedezeti rendszerből fizetik. Az EKB munkavállalóinak munkaviszonyuk megszűnése után, a nyugdíjon felül járó juttatásait és egyéb hosszú távú juttatásait nem tőkefedezeti rendszerből fizetik.

⁵ A munkavállaló az önkéntes járulékfizetéssel felhalmozott pénzből kiegészítő nyugdíjat vásárolhat a nyugdíjba vonuláskor. Az így keletkező nyugdíj ettől a pillanattól a járadékkal meghatározott kötelezettség része lesz.

Járadékkal meghatározott nettó kötelezettség

A járadékkal meghatározott nyugdíjrendszerekkel kapcsolatos, a mérleg „Egyéb kötelezettségek” során kimutatott kötelezettség a mérleg fordulónapján fennálló, meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettség jelenértékének, valamint a kötelezettség finanszírozását szolgáló, nyugdíjrendszer-eszközök valós értékének *különbségével* egyezik meg.

A meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettséget évről évre független aktuárius számítja ki a halmozott jogosultság (projected unit credit) módszerével. A meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettség jelenértékének kiszámítása úgy történik, hogy a jövőbeni pénzáramlás becsült értékét olyan kiváló besorolású, euroalapú vállalati kötvény mérlegforduló-napi paci hozama alapján számított rátával diszkontálják, amely hasonló lejáratú, mint az adott nyugdíjfizetési kötelezettség.

Az aktuáriusi nyereség és veszteség forrása lehet a tapasztalaton alapuló kiigazítás (a tényleges eredmény eltér a korábbi aktuáriusi feltevéstől) és az aktuáriusi feltevések megváltozása.

Járadékkal meghatározott nettó kötelezettség költsége

A meghatározott juttatások nettó költsége részekre bontva, egyrészt az eredménykimutatásban, másrészt pedig a mérlegben a volt munkavállalóknak fizetett juttatásokhoz kapcsolódó újraértékelt állományokat tartalmazó „Átértékelési számlák” soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatásban szereplő nettó összeg a következő tételekből áll:

- (a) az év folyamán felhalmozódó meghatározott összegű juttatások aktuális szolgálati költsége;
- (b) a meghatározott összegű nettó járulékfizetési kötelezettség diszkontrátán számított nettó kamata;
- (c) egyéb hosszú távú juttatásokhoz kapcsolódó újraértékelések teljes kimutatása.

Az „Átértékelési számlák” soron kimutatott nettó összeg a következő tételekből áll:

- (a) a meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettségből eredő aktuáriusi nyereség, illetve veszteség;
- (b) a nyugdíjrendszer eszközei utáni tényleges megtérülés a meghatározott összegű, nettó járadékfizetési kötelezettség utáni nettó kamatban benne foglalt összegek levonásával;
- (c) a maximális eszközhatár hatásának bármilyen változása, a nettó járadékfizetési kötelezettség utáni nettó kamatban benne foglalt összegek levonásával.

A fenti összegeknek a pénzügyi kimutatásba kerülő helyes értékét minden évben független aktuárius értékeli és állapítja meg.

Forgalomban lévő bankjegyek

Az eurorendszer tagjai – az EKB és az euroövezet nemzeti központi bankjai – gondoskodnak az eurobankjegy-kibocsátásról.⁶ A forgalomban lévő bankjegyek összértékét az elosztási kulcs alapján, a hónap utolsó munkanapján osztják rá az eurorendszer központi bankjaira.⁷

Az EKB-ra a forgalomban lévő bankjegyállomány összértékének 8%-a jut, ez a mérleg forrásoldalán, a „Forgalomban lévő bankjegyek” soron szerepel. Az EKB-nak a teljes eurobankjegy-kibocsátásból fennálló részesedése a nemzeti központi bankokkal szembeni követelések által realizálódik. Ezeket a kamatozó követeléseket⁸ az „Eurorendszeren belüli követelések” soron „Az eurobankjegy-elosztással kapcsolatos követelések” altételben kell feltüntetni (lásd a számviteli alapelvek „KBER-en/euroövezeten belüli követelések, illetve kötelezettségek” című pontját). Az ezeken a követeléseken keletkező kamatbevételt az eredménykimutatás „Eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származó kamatbevételek” során kell kimutatni.

Előzetes nyereségfelosztás

Az EKB-nak a forgalomban lévő eurobankjegyekből, valamint (a) az értékpapír-piaci program keretében vásárolt monetáris politikai célú értékpapír-állományból, (b) a harmadik fedezett kötvénnyvásárlási programból és az (c) eszközalapú értékpapír-vásárlási programból származó jövedelme az euroövezeti nemzeti központi bankokat illeti meg a keletkezés pénzügyi évében. Ellenkező értelmű kormányzótanácsi döntés hiányában EKB a jövedelmet a következő év januárjában, előzetes nyereségfelosztás formájában osztja szét.⁹ A bevétel teljes egészében felosztásra kerül, kivéve azt az esetet, ha az EKB tárgyévi nettó nyeresége kisebb, mint a forgalomban lévő bankjegyállományból és az említett programok keretében vásárolt értékpapír-állományból származó bevétele; továbbá ha a Kormányzótanács úgy határoz, hogy a bevételből átutal a devizaárfolyam-, kamatláb-, hitel- és aranyárfolyam-kockázatra képzett céltartalékba. A Kormányzótanács úgy is határozhat, hogy az EKB-nak az eurobankjegy-kibocsátásból és -kezelésből eredő

⁶ Az eurobankjegyek kibocsátásáról szóló EKB/2010/29 (átdolgozott) és módosított határozat (2010. december 13.; HL L 35., 2011.2.9, 26. o.).

⁷ „Bankjegyelosztási kulcs”: százalékos arány, amely az EKB bankjegy-kibocsátási részesedésének levonása után a tőkejegyzési kulcs alapján meghatározza az egyes nemzeti központi bankoknak a teljes eurobankjegy-kibocsátásból való részesedését.

⁸ Az európénznemet használó tagállamok nemzeti központi bankjai monetáris jövedelmének felosztásáról szóló (átdolgozott) EKB/2010/23 határozat (2010. november 25.; HL L 35., 2011.2.9., 17. o.).

⁹ EKB/2014/57 határozat (2014. december 15.) az Európai Központi Bank tőkéjének emeléséről (a Hivatalos Lapban még nincs közzétéve).

költségeit a forgalomban lévő bankjegyalományból származó bevétel terhére számolja el.

Átsorolás

A 10 000 eurónál kisebb értékű tárgyi eszközöket korábban teljes egészében a beszerzés évében írták le, költségük pedig a „Tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenése” tétel alatt volt kimutatva. A ráfordítás természete miatt az EKB 2014-ben úgy határozott, hogy a kapcsolódó összegeket az „Adminisztratív kiadások” tétel alatt mutatják ki. A 2013. évi megfelelő összegek a következőképpen módosultak:

	2013-ban közölt €	Átsorolás miatti kiigazítás €	Újraszámított összeg €
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenése	(18 581 856)	8 113 170	(10 468 686)
Igazgatási költségek	(260 070 567)	(8 113 170)	(268 183 737)

Az átsorolás nem volt hatással a 2013. évi nettó nyereségre.

Egyéb kérdések

Figyelembe véve az EKB központi banki szerepét, az Igazgatóság megítélése szerint egy cash flow-kimutatás közzlése nem juttatná a pénzügyi beszámoló olvasóit további érdemleges információkhoz.

A KBER alapokmánya 27. cikkével összhangban, valamint a Kormányzótanács ajánlása alapján az Európai Unió Tanácsa ötéves időtartamra, a 2017. pénzügyi év végéig jóváhagyta az Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft független könyvvizsgálónak való kinevezését.

A mérleg sorokat leíró, részletező adatok

1 Aranykészletek és aranykövetelések

2014. december 31-én az EKB tulajdonában 16 178 193 uncia¹⁰ színarany volt (szemben a 2013. évi 16 142 871 unciával). A növekedés főleg annak volt betudható, hogy a Latvijas Banka a közös valuta lettországi bevezetésekor 35 322 uncia színaranyat¹¹ adott át az EKB-nak. Az EKB aranyállományának euróban kifejezett értéke mégis elsősorban azért nőtt, mert 2014-ben jelentősen emelkedett az aranyárfolyam (lásd a számviteli alelvekről szóló fejezetben az „Arany- és devizaeszközök, illetve források” című pontot, illetve az „Átértékelési számlák” című 15. pontot).

2 Euroövezeten kívüli és euroövezetbeli rezidensekkel szembeni devizakövetelések

2.1 Az IMF-fel szembeni követelések

Ez a tétel az EKB SDR-állományának 2014. december 31-i értékét mutatja. A követelés a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) fennálló, kétirányú SDR-adásvételi megállapodásból ered, amelynek értelmében az IMF fel van hatalmazva, hogy az EKB nevében euróért egy minimális és maximális állományszint között SDR-rel kereskedjen. A számviteli kimutatásban az SDR-t devizanemként kezelik (lásd a számviteli alelvek „Az arany- és devizaeszközök, illetve -források” című pontját). Az EKB SDR-állományának euróban számított értéke elsősorban azért emelkedett, mert az SDR 2014-ben felértékelődött az euróval szemben.

2.2 Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, euroövezeten kívüli hitelek és egyéb euroövezeten kívüli eszközök; euroövezetbeli rezidensekkel szembeni devizakövetelések

A két mérleg sor a bankokkal szembeni követelésekből, devizahitelekből, USA-dollárban és japán jenben denominált értékpapír-befektetésekből áll.

Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések	2014 €	2013 €	Változás €
Folyószámla	2 618 332 591	939 722 501	1 678 610 090
Pénzpiaci betét	1 035 952 558	1 001 428 468	34 524 090
Passzív repoügylet	986 131 163	87 738 380	898 392 783
Értékpapír-befektetések	39 090 487 693	36 735 365 690	2 355 122 003
Összesen	43 730 904 005	38 764 255 039	4 966 648 966

¹⁰ Ez 503,2 tonnának felel meg.

¹¹ A 30,8 millió euro értékű tranzakciót 2014. január 1-jei hatállyal hajtották végre.

Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni követelések	2014 €	2013 €	Változás €
Folyószámla	4 035 172	4 242 115	(206 943)
Pénzpiaci betét	1 599 827 033	1 266 550 649	333 276 384
Passzív repoügylet	179 865 744	0	179 865 744
Összesen	1 783 727 949	1 270 792 764	512 935 185

E tételek 2014-es emelkedésének háttérében elsősorban az USA-dollárnak az euróval szembeni felértékelődése állt.

Emellett a 2014. január 1-jei lettországi eurobevezetéssel párhuzamosan, a Latvijas Banka összesen 174,5 millió euro értékű japán jen devizatartalék-eszközt adott át az EKB-nak.

Az EKB dollár- és jenalapú nettó devizaállománya¹² a 2014. december 31-i állapot szerint a következő:

	2014 millió valutaegység	2013 millió valutaegység
USA-dollár	45 649	45 351
japán jen	1 080 094	1 051 062

3 Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni követelések euróban

3.1 Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, hitelek

A 2013. december 31-i állapot szerint a fenti tétel egy euroövezeten kívüli nemzeti központi bankkal szembeni követelést tartalmazott, amely az EKB-val kötött repoügyletekre vonatkozó megállapodásból ered. A megállapodás értelmében az illető központi bank belföldi likviditásnyújtó tevékenysége céljából jegybankképes fedezet ellenében euro kölcsönt vehet fel.

A 2014. december 31-i állapot szerint ehhez kapcsolódó követelésállomány nem volt.

4 Euroövezetbeli hitelintézetekkel szembeni egyéb követelések euróban

2014. december 31-én ez a követelés euroövezetbeli rezidenseknél vezetett folyószámlákat tartalmazott.

¹² Az állomány a megfelelő devizában denominált eszközállomány és forrásállomány különbsége, amelyre devizaátértékelés vonatkozik. Ezeket az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni devizakövetelések”, az „Euroövezeti rezidensekkel szembeni devizakövetelések”, az „Aktív időbeli elhatárolások”, az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni devizakötelezettségek”, a „Mérlegen kívüli tételek átértékelési különbözetei” (forrásoldal) és a „Passzív időbeli elhatárolások” sorokban mutatják ki, figyelembe véve a mérlegen kívüli tételek között található tőzsdei határidős deviza- és devizaswapügyleteket is. A devizában denominált pénzügyi instrumentumokon az átértékelés eredményeképpen elért árfolyamnyereség nem szerepel a tételek között.

5 Euroövezeti rezidensek euróban denominált értékpapírai

5.1 Monetáris politikai célú értékpapír-állomány

A tétel 2014. december 31-én az EKB-nak azt az értékpapír-állományát tartalmazta, amely a három fedezett kötvényszerzési program, az értékpapír-piaci program és az eszközfedezetű értékpapír-vásárlási program keretében került a tulajdonába.

Az első fedezett kötvényszerzési program keretében zajló vásárlás 2010. június 30-án zárult le, a másodiké pedig 2012. október 31-én. Az értékpapír-piaci programot 2012. szeptember 6-án állították le.

A Kormányzótanács 2014. október 2-án bejelentette a harmadik fedezett kötvényszerzési program és az eszközfedezetű értékpapír-vásárlási program operatív részleteit. A legalább két évig futó programok segítik az euroövezeti gazdaság hitelezését, hatásuk jótékonyan átgűrűzik más piacokra is, lazítva ezzel az EKB monetáris politikáját. A két program értelmében az EKB és az NKB-k mind az elsődleges, mind a másodpiacon vásárolhatnak euroövezeti kibocsátású, euróban denominált fedezett kötvényt, valamint euróban denominált, euroövezeti rezidensek által kibocsátott, eszközfedezetű értékpapírok szenior vagy garantált „mezzanine” ügyletrészeit (tranche).

Az öt program keretében vásárolt értékpapírokat értékvesztéssel módosított, amortizált értéken mutatják ki (lásd a számviteli alapelvek „Értékpapír” című pontját). Az éves értékvesztési vizsgálatok az év végi állapot szerint visszatéríthető összegek becsült értéke alapján történnek. A Kormányzótanács megítélése szerint a feltárt értékvesztési mutatók nem befolyásolják az EKB részére a jövőben várható pénzáramlások becsült értékét, ezért ezeknek az értékpapíroknak a vonatkozásában nem mutattak ki veszteséget 2014-ben.

A portfólió amortizált bekerülési értéke valamint piaci értéke¹³ (amely nem szerepel sem a mérlegben sem az eredménykimutatásban, hanem csak összehasonlításképpen közöljük) a következő:

	2014 €		2013 €		Változás €	
	Amortizált bekerülési érték	Piaci érték	Amortizált bekerülési érték	Piaci érték	Amortizált bekerülési érték	Piaci érték
Első fedezett kötvényszerzési program	2 395 178 568	2 576 479 183	3 710 724 329	3 880 523 066	(1 315 545 761)	(1 304 043 883)
Második fedezett kötvényszerzési program	1 249 397 951	1 367 880 767	1 459 074 444	1 559 027 391	(209 676 493)	(191 146 624)
Első fedezett kötvényszerzési program	2 298 798 185	2 314 787 199	-	-	2 298 798 185	2 314 787 199
Értékpapír-piaci program	10 100 343 269	11 247 795 991	12 990 138 931	13 689 860 491	(2 889 795 662)	(2 442 064 500)
Eszközfedezetű értékpapír-vásárlási (ABS) program	1 744 230 394	1 742 441 349	-	-	1 744 230 394	1 742 441 349
Összesen	17 787 948 367	19 249 384 489	18 159 937 704	19 129 410 948	(371 989 337)	119 973 541

¹³ A piaci értékek jelzésképp szolgálnak, és piaci jegyzésük alapján vannak számítva. Amennyiben a piaci jegyzés nem áll rendelkezésre, az eurorendszer belső modelljeinek segítségével becsültük a piaci árfolyamokat.

Az (a) első és a második fedezett kötvényszerzési programba, valamint a (b) értékpapír-piaci programba tartozó portfóliók amortizált bekerülési értékének csökkenése a papírok visszaváltásának tudható be.

A Kormányzótanács rendszeresen értékeli az értékpapír-piaci program, az eszközfedezetű értékpapír-vásárlási és a három fedezett kötvényszerzési program során megvásárolt értékpapírokkal összefüggő pénzügyi kockázatokat.

6 Eurorendszeren belüli követelések

6.1 Az eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásával kapcsolatos követelések

Ez a tétel az EKB-nak az euroövezetbeli nemzeti központi bankokkal szembeni azon követelését tartalmazza, amely az eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származik (lásd a számviteli alapelvek „Forgalomban levő bankjegyek” című pontját). A fenti követelések után fizetett kamatot naponta számítják az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveleteinek tendereiben alkalmazott legújabb kamatfolyosó-széli kamatláb alapján (lásd az „Eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származó kamatbevétel” című 24.2 pontot).

7 Egyéb eszköz

7.1 Tárgyi eszközök és immateriális javak

2014. december 31-én az alábbi fő tételek tartoznak ide:

	2014 €	2013 €	Változás €
Költségtétel			
Ingatlan	997 154 850	170 824 151	826 330 699
Üzemi felszerelés	212 838 181	72 341	212 765 840
Számítógépes hardver és szoftver	71 812 322	76 353 659	(4 541 337)
Berendezés, bútor, gépjármű	82 854 876	13 746 611	69 108 265
Folyamatban lévő beruházás	16 163 065	847 217 209	(831 054 144)
Egyéb tárgyi eszköz	8 241 408	7 751 953	489 455
Költség összesen	1 389 064 702	1 115 965 924	273 098 778
Értéksökkenési leírás			
Ingatlan	(88 477 513)	(86 542 592)	(1 934 921)
Üzemi felszerelés	(72 342)	(72 341)	(1)
Számítógépes hardver és szoftver	(38 380 961)	(45 004 046)	6 623 085
Berendezés, bútor, gépjármű	(11 908 686)	(12 797 447)	888 761
Egyéb tárgyi eszköz	(628 541)	(373 708)	(254 833)
Értéksökkenési leírás összesen	(139 468 043)	(144 790 134)	5 322 091
Könyv szerinti nettó érték	1 249 596 659	971 175 790	278 420 869

Az EKB új székházát 2014 novemberében vették használatba, ezért a kapcsolódó költségeket a „Folyamatban lévő beruházás” tételből a megfelelő eszközsorokba vezették át. Az „Ingatlanok”, az „Üzemi felszerelés” és a „Berendezés, bútor, gépjármű” tételek bekerülési értékének emelkedése elsősorban az említett átvezetésnek, valamint az új székházzal kapcsolatban 2014 utolsó két havában végzett tevékenységnek tudható be.

Ezenkívül a Großmarkthalle megőrzésére a frankfurti városi önkormányzattól kapott 15,3 millió eurót – amely az előző években a „Passzív időbeli elhatárolások” soron volt kimutatva – nettósították az új épület bekerülési értékével szemben.

7.2 Egyéb pénzügyi eszközök

A tétel az EKB tőkéjének és tartalékának közvetlen ellenpárját jelentő saját vagyonalap befektetését¹⁴ tartalmazza, valamint az egyéb pénzügyi eszközöket, amelyekbe beletartozik 3211 darab részvény a Nemzetközi Fizetések Bankjában (BIS), 41,8 millió euro bekerülési költségen.

A tétel elemei:

	2014 €	2013 €	Változás €
Euroalapú folyószámlák	4 684 410	4 620 701	63 709
Értékpapír euróban	19 091 635 302	18 068 315 142	1 023 320 160
Passzív repomegállapodás euróban	1 488 138 078	2 351 403 533	(863 265 455)
Egyéb pénzügyi eszközök	41 902 068	41 906 524	(4 456)
Összesen	20 626 359 858	20 466 245 900	160 113 958

A tétel nettó értéke 2014-ben elsősorban azért emelkedett, mert (a) az EKB saját vagyonalap-portfólióján keletkező kamatbevételt újra befektették; (b) az euróban denominált értékpapír-állomány piaci értéke megemelkedett.

7.3 Mérlegen kívüli instrumentumok átértékelési különbözete

Ez a tétel elsősorban a 2014. december 31-én fennálló devizaswapügyletek és határidős ügyletek értékelési változásaiból áll (lásd a „Devizaswapügyletek és határidős ügyletek” című 22. pontot). Az értékelési különbözet abból adódik, hogy a tranzakciókat a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamon váltják át euróra, amely eltér attól az euroértéktől, amely a tranzakciónak az adott deviza átlagos bekerülési árfolyamán történő átváltásával kapunk (lásd a számviteli alapelvek „Mérlegen kívüli instrumentumok” és „Arany- és devizaeszközök, illetve -források” című pontját).

A tétel a fennálló kamatswapügyletek értékelési nyereségét is tartalmazza (lásd a „Kamatswapügyletek” című 20. pontot).

¹⁴ A saját vagyonalap-portfólió kezelésével összefüggésben kötött repomegállapodásokat a forrásoldalon, az „Egyéb tételek” soron kell kimutatni (lásd az „Egyéb tételek” című 13.3 pontot).

7.4 Aktív időbeli elhatárolások

A 2014-es év tekintetében szintén ebben a tételben szerepel az értékpapír-állományon felhalmozódott kamat, beleértve a megvásárlás időpontjában kifizetett fennmaradó kamatot, amelynek összege 603,9 millió euro volt (2013: 708,3 millió €) (lásd a „Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, euroövezeten kívüli hitelek és egyéb euroövezeten kívüli eszközök; „Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni devizakövetelések” című 2.2 pontot, az „Euroövezeti rezidensek euróban denominált értékpapírai” című 5. pontot és az „Egyéb pénzügyi eszközök” című 7.2 pontot).

2014 decemberében a tétel az euroövezeti nemzeti központi bankok által a TARGET2 egyenlegek után befizetendő 25,5 millió euro összegű felhalmozott kamatkövetelés is (2013: 155,1 millió €), valamint az eurorendszeren belül az év utolsó negyedében elosztott eurobankjegy-állományhoz kapcsolódó EKB-követelésen felhalmozódott 10,0 millió euro (2013: 69,2 millió €) kamat.

Ebben a tételben van kimutatva (a) az eurorendszer közös projektjein felhalmozódott kamat (lásd „Egyéb bevételek” című 30. pontot); (b) az egységes felügyeleti mechanizmushoz kapcsolódó felhalmozódott jövedelem (lásd „A felügyeleti feladatokhoz kapcsolódó bevételek és kiadások” című 28. pontot); (c) egyéb pénzügyi eszközökön felhalmozódott kamatbevétel; és (d) vegyes kifizetések.

7.5 Egyéb tételek

Ez a tétel elsősorban az EKB előzetes nyereségfelosztását tartalmazza (lásd a számviteli alapelvek „Előzetes nyereségfelosztás” című részét és az „Eurorendszeren belüli egyéb kötelezettségek (nettó)” című 12.2 pontot).

Ezen kívül a következőket tartalmazza:

- (a) (a) a 2014. december 31-én fennálló devizaswapügyletekből és határidős ügyletekből eredő állományok, amelyek forrása, hogy a tranzakciókat az illető devizanem mérleg-fordulónapi átlagos költsége szerint váltják át euróra, ami eltér az ügylet eredetileg rögzített euroértékétől (lásd a számviteli alapelvek „Mérlegen kívüli instrumentumok” című pontját).
- (b) a Német Szövetségi Pénzügyminisztériummal szembeni követelés, amely a kifizetett, visszatérítendő áfához és egyéb közvetett adókhoz kapcsolódik. Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 3. cikkének értelmében az ilyen adónemek visszatérítendőek. Ez a szabály a KBER-alapokmány 39. cikke szerint az EKB-ra is alkalmazandó.

8 Forgalomban lévő bankjegyek

Ez a tétel az EKB-nak a teljes forgalomban lévő eurobankjegy-állományból való (8%-os) részesedését tartalmazza (lásd a számviteli alapelvek „Forgalomban lévő bankjegyek” című pontját).

9 Egyéb euroövezetbeli rezidensekkel szembeni kötelezettségek euróban

9.1 Egyéb kötelezettségek

A tétel az Euro Bankszövetség (Euro Banking Association – EBA) tagjai által elhelyezett betétekből áll, amelyek fedezetként szolgálnak az EKB számára az EBA fizetési megbízásainak TARGET2-beli teljesítéséhez.

10 Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni kötelezettségek euróban

2014. december 31-én ez a tétel az euroövezeten kívüli NKB-k és más központi bankok EKB-val szembeni, 0,9 milliárd eurónak (2013: 24,6 milliárd €) megfelelő egyenlegeit tartalmazza, amelyek a TARGET2-ben feldolgozott tranzakciók, illetve ezek ellenpárjai nyomán keletkeztek. Az egyenlegek 2014-ben megfigyelt csökkenése az eurorendszeren kívüli rezidensektől az euroövezeti rezidensek számára érkezett fizetési megbízásoknak tudható be, és hatására az euroövezeti NKB-k EKB-val szembeni TARGET2 állományai megemelkedtek (lásd az „Eurorendszeren belüli egyéb (nettó) kötelezettségek” című 12.2 pontot).

Ez a tétel 2013-ban az amerikai jegybank szerepét betöltő Feddel kötött ideiglenes, kölcsönös devizamegállapodásból eredő 0,2 milliárd eurót is magában foglalt. A megállapodás értelmében a Fed swapügyleteken keresztül USA-dollárt bocsát az EKB rendelkezésére, amivel a cél az eurorendszer partnerkörének rövid lejáratú, dolláralapú forrással való ellátása. Az EKB ezzel párhuzamosan back-to-back swapügyleteket köt az euroövezeti NKB-kkal, amelyek a kapott forrásból penziós ügyletek formájában, USA-dollárban denominált likviditásnyújtó műveleteket bonyolítanak le az eurorendszerbeli partnerekkel. A back-to-back ügyletek az EKB és az NKB-k között eurorendszeren belüli követeléseket/kötelezettségeket eredményeznek. A Kormányzótanács 2014-ben úgy határozott, hogy – tekintettel az USA-dollár alapú finanszírozási helyzet jelentős javulására és az USA-dollárban denominált likviditásnyújtó műveletek iránti alacsony keresletre – fokozatosan csökkenti az ilyen műveletek ajánlatát. A 2014. december 31-i állapot szerint nem volt ezzel kapcsolatos kinnlevőség. Az EKB a jövőben rendszeresen felméri a hasonló műveletek iránti igényt, figyelembe véve azt is, hogy – amennyiben a piaci helyzet megkívánja – a létrehozott állandóan rendelkezésre álló swapkeretek megteremtették az USA-dollár alapú likviditásnyújtó rendszert az üzleti partnerek részére.

11 Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni devizakötelezettségek

11.1 Betétek, állományok, egyéb kötelezettségek

Ez a tétel az euroövezeten kívüli rezidensekkel végrehajtott, az EKB devizatartalék-gazdálkodásához kapcsolódó repoügyletek kapcsán keletkezett kötelezettségeket tartalmazza.

12 Az eurorendszeren belüli kötelezettségek

12.1 Devizatartalék-átadás mértékének megfelelő kötelezettségek

Ide az euroövezetbeli nemzeti központi bankokkal szembeni abból eredő kötelezettségek tartoznak, hogy eurorendszerhez való csatlakozásukkor az érintett központi bankok nemzetközi tartalékot adnak át az EKB-nak.

Az EKB tőkejegyzési kulcsában az egyes nemzeti központi bankokhoz rendelt súlyok kiigazítását figyelembe véve (lásd a „Saját tőke” című 16. pontot), ahogy Lettország eurocsatlakozásával párhuzamosan a Latvijas Banka nemzetközi tartalékeszközöket adott át az EKB-nak, utóbbi teljes kötelezettségállománya 243 510 283 euróra emelkedett.

	2014. január 1. óta €	2013. december 31-i állapot szerint €
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1 435 910 943	1 401 024 415
Deutsche Bundesbank	10 429 623 058	10 871 789 515
Eesti Pank	111 729 611	103 152 857
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	672 637 756	643 894 039
Bank of Greece	1 178 260 606	1 129 060 170
Banco de España	5 123 393 758	4 782 873 430
Banque de France	8 216 994 286	8 190 916 316
Banca d'Italia	7 134 236 999	7 218 961 424
Central Bank of Cyprus	87 679 928	77 248 740
Latvijas Banka	163 479 892	-
Banque centrale du Luxembourg	117 640 617	100 776 864
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	37 552 276	36 798 912
De Nederlandsche Bank	2 320 070 006	2 298 512 218
Oesterreichische Nationalbank	1 137 636 925	1 122 511 702
Banco de Portugal	1 010 318 483	1 022 024 594
Banka Slovenije	200 220 853	189 499 911
Národná banka Slovenska	447 671 807	398 761 127
Suomen Pankki – Finlands Bank	728 096 904	721 838 191
Összesen	40 553 154 708	40 309 644 425

A Latvijas Banka követelését 163 479 892 euróban állapították meg, ami biztosítja, hogy ezen összeg és az eurót már átvett többi tagállam nemzeti központi bankjának jóváírt aggregált követelés közötti arány megegyezzen az Latvijas Bankának az EKB tőkejegyzési kulcsában elfoglalt súlya és a többi euroövezeti nemzeti központi bank kulcsbeli aggregált súlya közötti aránnyal. A követelés és az átadott eszköz értékének különbözetét (lásd az „Aranykészletek és aranykövetelések” című

1. pontot és a „Bankokkal szembeni számlakövetelések, értékpapír-befektetések, euroövezeten kívüli hitelek és egyéb euroövezeten kívüli eszközök; valamint az „Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni devizakövetelések” című 2.2 pontot) úgy számolják el, mint a Latviyas Banka által a KBER alapokmányának 48.2 cikkében előírtak megfelelő befizetést az EKB 2013. december 31-i állapot szerinti tartalékával megegyező általános tartalék- és céltartalékszámára (lásd a „Céltartalék” című 14. pontot és az „Átértékelési számlák” című 15. pontot).

A kötelezettségek kamatozását az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveletekre vonatkozó tendereljárásaiban alkalmazott legfrissebb rendelkezésre álló, az aranykomponens nulla hozama alapján kiigazított kamatfolyosó-széli kamatláb (marginal rate) alapján naponta határozzák meg (lásd a „Nemzeti központi bankoknak az átadott devizataralékból eredő követeléseire fizetett kamat” című 24.3 pontot).

12.2 Egyéb, eurorendszeren belüli kötelezettségek (nettó)

Ez a tétel 2014-ben túlnyomórészt az euroövezetbeli nemzeti központi bankoknak az EKB-val szembeni TARGET2-egyenlegeit tartalmazta (lásd a számviteli alapelvek „KBER-en/eurorendszeren belüli követelések/kötelezettségek” című pontját). A pozíció nettó emelkedése elsősorban annak tudható be, hogy az eurorendszeren kívüli rezidensektől az euroövezeti rezidenseknek érkező fizetési megbízások a TARGET2-n belül elszámolásra kerültek (lásd az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni eurokötelezettségek” című 10. pontot). Az NKB-kkal végzett, USA-dollárban denominált likviditásbővítő műveletek kapcsán végzett back-to-back swapügyletekhez kapcsolódó összegek csökkenése szintén hozzájárult ahhoz, hogy 2014-ben a nettó kötelezettség megemelkedett. E két tényező hatását részben semlegesítette az értékpapír-piaci program és az első két fedezett kötvényvásárlási program keretében vásárolt értékpapírok visszaváltása, amelyet a TARGET2-számlák közvetítésével egyenlített ki.

Az USA-dollárban denominált likviditásbővítő műveletekhez kapcsolódó back-to-back swapokból származó egyenlegek kivételével a TARGET2-pozíciók után fizetett kamatot naponta számolják ki az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveleteinek tendereiben alkalmazott legújabb kamatfolyosó-széli kamatláb alapján.

Ebbe a tételbe tartozik még az EKB előzetes nyereségfelosztása kapcsán az NKB-knak juttatandó összeg (lásd a számviteli alapelvek „Előzetes nyereségfelosztás” című pontját).

	2014 €	2013 €
Euroövezetbeli NKB-k által a TARGET2 kapcsán fizetendő	(590 153 944 468)	(687 997 098 717)
Euroövezetbeli NKB-knak a TARGET2 kapcsán fizetendő	612 892 597 646	686 747 265 644
Euroövezeti NKB-knak az EKB előzetes nyereségfelosztása kapcsán fizetendő	840 719 787	1 369 690 567
Egyéb, eurorendszeren belüli kötelezettségek (nettó)	23 579 372 965	119 857 494

13 Egyéb kötelezettségek

13.1 Mérlegen kívüli instrumentumok átértékelési különbözete

Ez a tétel elsősorban a 2014. december 31-én fennálló devizaswapügyletek és határidős ügyletek értékelési változásaiból áll (lásd a „Devizaswapügyletek és határidős ügyletek” című 22. pontot). Az értékelési különbözet abból adódik, hogy a tranzakciókat a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamon váltják át euróra, amely eltér attól az euroértéktől, amely a tranzakciónak az adott deviza átlagos bekerülési árfolyamán történő átváltásával kapunk (lásd a számviteli alapelvek „Mérlegen kívüli instrumentumok” és „Arany- és devizaeszközök, illetve -források” című pontját).

A tétel a fennálló kamatswap-állományok értékelési veszteségét is tartalmazza (lásd a „Kamatswapügyletek” című 20. pontot).

13.2 Passzív időbeli elhatárolások

2014. december 31-én ez a sor két fő tételt tartalmaz: egyrészt az NKB-k követelésein 2014 egészében felhalmozódott kamatot, amely az EKB-nak átadott nemzetközi tartalék után jár (lásd a „Nemzetközi tartalékátadás mértékének megfelelő kötelezettségek” című 12.1 pontot), másrészt a TARGET2-állományok után az NKB-k részére 2014 utolsó hónapjában fizetendő kamatot tartalmazza. Ezeket az összegeket 2015 januárjában számolták el. A pénzügyi instrumentumok utáni és egyéb időbeli elhatárolások szintén ebben a tételben vannak feltüntetve.

	2014 €	2013 €	Változás €
Az EKB-nak átadott nemzetközi tartalék	57 015 146	192 248 631	(135 233 485)
TARGET2	26 309 091	155 757 290	(129 448 199)
Egyéb elhatárolások	12 867 414	22 536 286	(9 668 872)
Összesen	96 191 651	370 542 207	(274 350 556)

13.3 Egyéb tételek

Ez a tétel 2014-ben 150,1 millió euro értékű repoügyletet tartalmazott (2013: 480,4 millió €), amelyet az EKB saját vagyonalapjával való gazdálkodás kapcsán bonyolítottak le (lásd az „Egyéb pénzügyi eszközök” című 7.2 pontot).

A soron a 2014. december 31-én fennálló a devizaswapügyletekhez és határidős ügyletekhez kapcsolódó negatív állományok is szerepelnek (lásd a „Devizaswapügyletek és határidős devizaügyletek” című 22. pontot). Az egyenlegek abból adódtak, hogy a szóban forgó tranzakciókat az illető devizanem mérlegfordulónapi átlagos költsége szerint váltják át euróba, ami eltér az ügylet eredetileg rögzített euroértékétől (lásd a számviteli alapelvek „Mérlegen kívüli instrumentumok” című pontját).

Az EKB nyugdíjrendszere, a volt munkavállalóknak fizetett egyéb juttatások és más hosszú távú juttatások¹⁵

Idetartozik még az EKB járadékkal meghatározott nettó kötelezettsége, amely a volt alkalmazottaknak, igazgatósági tagoknak és felügyeleti testületi tagoknak fizetett egyéb juttatásokon és más hosszú távú juttatásokon keletkezett 459,7 millió eurót foglalja magában (2013: 131,9 millió €).

Mérleg

A mérlegben kimutatott összegek, amelyek a munkaviszony megszűnte után fizetett és egyéb hosszú távú munkavállalói juttatásokat tükröznek a következők:

	2014 Munkaváll. millió €	2014 Dönt.test. millió €	2014 Összesen millió €	2013 Munkaváll. millió €	2013 Dönt.test. millió €	2013 Összesen millió €
Kötelezettség jelenértéke	1087,1	24,5	1 111,6	650,6	17,8	668,4
A nyugdíjrendszer valós eszközértéke	(651,9)	-	(651,9)	(536,5)	-	(536,5)
Nettó járadékfizetési kötelezettség a mérlegben kimutatva	435,2	24,5	459,7	114,1	17,8	131,9

2014-ben a munkavállalókkal szemben fennálló kötelezettségek 1087,1 millió eurós jelenértéke (2013: 650,6 millió €) 170,3 millió euro értékű nem a tőkefedezeti rendszerből származó juttatásokat tartalmaz (2013: 109,4 millió €), amelyek a munkaviszony megszűnését követő, nem nyugdíjjellegű juttatásokkal és egyéb hosszú távú juttatásokkal kapcsolatos. Az EKB igazgatósági tagjainak és a felügyeleti testületi tagoknak munkaviszonyuk megszűnése után járó és egyéb hosszú távú juttatásait sem a tőkefedezeti rendszerből fizetik.

Eredménykimutatás

Az eredménykimutatásban 2014-ben szereplő összegek:

	2014 Munkaváll. millió €	2014 Dönt.test. millió €	2014 Összesen millió €	2013 Munkaváll. millió €	2013 Dönt.test. millió €	2013 Összesen millió €
Folyó szolgálati költség	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
Meghatározott összegű nettó járadékfizetési kötelezettség nettó kamata	4,5	0,7	5,2	8,6	0,6	9,2
<i>Ebből:</i>						
<i>A kötelezettséggel kapcsolatos költség</i>	<i>25,1</i>	<i>0,7</i>	<i>25,8</i>	<i>24,4</i>	<i>0,6</i>	<i>25,0</i>
<i>A nyugdíjrendszer-eszközök utáni jövedelem</i>	<i>(20,6)</i>	<i>-</i>	<i>(20,6)</i>	<i>(15,8)</i>	<i>-</i>	<i>(15,8)</i>
Egyéb, hosszú távú juttatások újraértékelési (nyeresége)/vesztése	7,8	0,3	8,1	(3,2)	0	(3,2)
Összesen a „Személyi jellegű költségek” tételben	54,0	2,2	56,2	51,3	2,0	53,3

¹⁵ Az ennél a pontnál közölt táblázatokban a „Dönt.test.” elnevezésű oszlopban mind az EKB igazgatóságára, mind a felügyeleti testületre megadott összegek 2014-től vannak feltüntetve.

A meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettség, a nyugdíjrendszer-eszközök és az újraértékelési eredmények változása

A meghatározott összegű járadékfizetési kötelezettség jelenértéke a következőképpen változott:

	2014	2014	2014	2013	2013	2013
	Munkaváll.	Dönt.test.	Összesen	Munkaváll.	Dönt.test.	Összesen
	millió €	millió €	millió €	millió €	millió €	millió €
Járadékkal meghatározott kötelezettség nyitó állománya	650,6	17,8	668,4	677,8	17,8	695,6
Folyó szolgálati költség	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
A kötelezettségen keletkező kamatráfordítás	25,1	0,7	25,8	24,4	0,6	25,0
A nyugdíjrendszer résztvevőinek befizetése	14,0	0,1	14,1	12,3	0,1	12,4
Kifizetett járadékok	(7,1)	(0,8)	(7,9)	(5,5)	(1,1)	(6,6)
Újra értékelt (nyereség)/veszteség	362,8	5,5	368,3	(104,3)	(1,0)	(105,3)
Járadékkal meghatározott kötelezettség záró állománya	1 087,1	24,5	1 111,6	650,6	17,8	668,4

A járadékkal meghatározott kötelezettségen 2014-ben keletkezett 368,3 millió eurós újraértékelési veszteséget elsősorban a 2013-as 3,75%-os diszkontrátának 2014-ben 2,0%-ra való csökkenése magyarázza. 2013-ban 105,3 millió eurós újraértékelési nyereség keletkezett, ami elsősorban a jövőbeli nyugdíjfizetések számításához alkalmazott alacsonyabb konverziós tényezőknek, valamint a 2012-ben 3,50%-os diszkontráta 2013-ban 3,75%-ra való emelkedésének tudható be.

A járadékkal meghatározott pillér munkavállalókkal kapcsolatos nyugdíj eszközeinek valós értéke 2014-ben a következőképpen változott:

	2014 millió €	2013 millió €
Eszközök valós nyitó értéke	536,5	439,3
A nyugdíjrendszer-eszközök utáni kamatjövdelem	20,6	15,8
Újraértékelési nyereség	49,7	39,8
Munkáltatói befizetés	36,4	33,2
A nyugdíjrendszer résztvevőinek befizetése	14,0	12,3
Kifizetett járadékok	(5,3)	(3,9)
Eszközök valós záró értéke	651,9	536,5

A nyugdíjrendszer-eszközök újraértékelési nyeresége mind 2014-ben, mind 2013-ban annak tudható be, hogy az alap jegyeinek tényleges hozama magasabb volt, mint a rendszereszközök becsült kamatjövdelme.

2014-ben – miután az EKB aktuáriusai elvégezték az alkalmazotti nyugdíjrendszer 2013. december 31-i állapot szerinti finanszírozási értékelését – a Kormányzótanács úgy döntött, hogy 10,3 millió euróról 6,8 millió euróra csökkenti a 2023-ig fizetendő éves pótbefizetés összegét. A döntést a következő, 2015-re tervezett finanszírozási értékelés fényében felülvizsgálják. A csökkenést két tényező bőven ellensúlyozta: (a) az EKB többet fizetett be a munkavállalói nyugdíjrendszerbe (lásd a számviteli alapelvek „Az EKB nyugdíjrendszerei, a munkaviszony megszűnése után fizetett egyéb juttatások és más hosszú távú juttatások” című pontját); (b) az egységes felülegyeleti mechanizmus működésbe lépésével összefüggésben emelkedett a

rendszer tagjainak száma (lásd a „Személyi jellegű költségek” című 31. pontot). Ennek következtében a „Munkáltatói járulék” tétel 36,4 millió euróra emelkedett (2013: 33,2 millió €).

Az újraértékelési eredmények 2014-ben a következőképpen módosultak (lásd az „Átértékelési számlák” című 15. pontot):

	2014 millió € ¹⁶	2013 millió €
Újraértékelési (nyereség)/veszteség	4,8	(137,1)
A nyugdíjrendszer-eszközökből származó nyereség	49,7	39,8
Kötelezettségeken keletkezett nyereség/(veszteség)	(368,3)	105,3
Az eredménykimutatásban kimutatott veszteség/(nyereség)	8,1	(3,2)
Az „Átértékelési számlák” tételben szereplő, záró újraértékelési nyereség/(veszteség)	(305,6)	4,8

Legfontosabb feltevések

Az e pontban bemutatott értékelést az aktuáriusok az Igazgatóság számviteli és közzétételi célra elfogadott feltevései alapján készítették. A munkavállalóknak fizetendő járadékkötelezettség összegének kiszámításánál az aktuáriusok a következő táblázatban látható főbb feltevésekből indulnak ki:

	2014 %	2013 %
Diszkontráta	2,00	3,75
A nyugdíjrendszer eszközeinek várható megtérülése ¹⁷	3,00	4,75
Általános fizetésemelés a jövőben ¹⁸	2,00	2,00
Jövőbeni nyugdíjemelés ¹⁹	1,40	1,40

Ehhez járulnak még a munkavállalóknak a járulékkal meghatározott pillérbe történő önkéntes befizetései, amelyek 2014-ben összesen 110,6 millió eurót tettek ki (2013: 96,5 millió €). Ezeket az eszközöket is a rendszer eszközeibe fektetik be, esetükben viszont a különbség az, hogy a befizetések értékével megegyező kötelezettséget generálnak.

14 Céltartalék

A tétel jórészt a devizaárfolyam-, kamatláb-, hitel- és aranyárfolyam-kockázatra képzett céltartalékból áll, amelyből a jövőbeni realizált és nem realizált veszteséget,

¹⁶ A kerekítés miatt a részösszegek összege nem feltétlenül egyezik meg a végösszeggel.

¹⁷ Ezeket a feltevéseket az EKB járadékkal meghatározott kötelezettsége azon részének számításához használták, amelyet tőkegaranciával rendelkező eszközökkel finanszíroztak.

¹⁸ Ezenkívül a nyugdíjrendszer tag életkorától függően 1,8%-ig terjedő egyéni éves fizetésemelést is figyelembe vettek.

¹⁹ Az EKB nyugdíjrendszerének szabályzata alapján a nyugdíjakat évente emelni kell. Amennyiben az EKB-alkalmazottak általános fizetésemelése alacsonyabb, mint az infláció, a nyugdíjak az általános fizetésemelésnek megfelelően emelkednek. Amennyiben az általános fizetésemelés mértéke meghaladja az inflációs rátát, szintén az általános fizetésemelés alapján igazítják ki a nyugdíjakat feltéve, hogy az EKB nyugdíjrendszereinek pénzügyi pozíciója lehetővé teszi az emelést.

különösen az átértékelési számlák által nem fedezett értékelési veszteséget kívánják ellensúlyozni a Kormányzótanács által szükségesnek ítélt mértékben. Nagyságát és szükségességét évről évre felülvizsgálják aszerint, hogy az EKB megítélése szerint az intézmény milyen mértékben van kitéve az említett kockázatoknak. A vizsgálat során számos tényezőt figyelembe vesznek, köztük a kockázatos eszközök állományának nagyságát, az adott pénzügyi évben realizálódott kockázati pozíciókat, a következő évre prognosztizált eredményt, valamint a kockázatértékelést, amely a kockázatos eszközök kockázatos értékének számításán (Values at Risk – VaR módszertan következetes alkalmazásán) alapul. A céltartalék és az EKB általános tartalékalapja együttesen nem haladhatja meg az euroövezeti nemzeti központi bankok által befizetett tőke értékét.

A 2013. december 31-i állapot szerint a devizaárfolyam-, kamat- és aranyárfolyam-kockázatra képzett céltartalék 7 529 669 242 eurót tett ki. A Latvias Banka 2014. január 1-jével 30 476 837 eurót befizetett a céltartalékba.²⁰ A Kormányzótanács helyzetértékelésének eredménye alapján úgy döntött, hogy 2014. december 31-ével 15 009 843 eurót átvezet a céltartalékba. Az átvezetés az EKB 2014. évi nettó nyereségét 988 832 500 euróra csökkentette, ugyanakkor a céltartalékot 7 575 155 922 euróra növelte. Az EKB befizetett tőkéjének 2014-es emelése után (lásd a „Saját tőke” című 16. pontot) ez az összeg megegyezik az euroövezeti NKB-k által 2014. december 31-ével befizetett tőke értékével.

15 Átértékelési számlák

Ez a tétel nagyrészt az eszközök, a források és a mérlegen kívüli instrumentumok nem realizált nyereségéből származó átértékelési állományt foglalják magukban (lásd a számviteli alapelvek „Eredményelszámolás”, „Arany- és devizaeszközök, illetve -források”, „Értékpapírok” és „Mérlegen kívüli instrumentumok” című pontjait). Itt mutatják ki ezenkívül az EKB-nak a munkaviszony megszűnése után fizetett, járadékkal meghatározott nettó kötelezettségének újraértékelt összegét (lásd a számviteli alapelvek „Az EKB nyugdíjrendszerei, a munkaviszony megszűnése után fizetett egyéb juttatások és más hosszú távú juttatások” című pontját és az „Egyéb tételek” című 13.3 pontot).

Az euro lettországai bevezetése kapcsán a Latvias Banka 54,1 millió euróval növelte ezeknek az egyenlegeknek az értékét 2014. január 1-jei hatállyal.

	2014 €	2013 €	Változás €
Arany	12 065 394 836	10 138 805 097	1 926 589 739
Deviza	7 046 435 041	2 540 202 558	4 506 232 483
Értékpapír és más instrumentum	1 131 424 399	674 356 531	457 067 868
A volt alkalmazottaknak fizetett, járadékokkal meghatározott nettó kötelezettség	(305 609 580)	4 825 887	(310 435 467)
Összesen	19 937 644 696	13 358 190 073	6 579 454 623

²⁰ A KBER alapokmányának 48. cikk (2) bekezdésével összhangban.

Az átértékelési számlák emelkedése elsősorban az euro USA-dollárral szembeni árfolyama és az aranyárfolyam leértékelődésének eredménye.

Az év végi átértékelés során alkalmazott devizaárfolyamok:

Árfolyamok	2014	2013
USD/EUR	1,2141	1,3791
YPJ/EUR	145,23	144,72
EUR/SDR	1,1924	1,1183
EUR/uncia arany	987,769	871,220

16 Saját tőke

16.1 Tőke

(A) Az EKB tőkejegyzési kulcsának változása

A KBER alapokmányának 29. cikke értelmében a nemzeti központi bankoknak az EKB tőkejegyzési kulcsában való részesedését úgy súlyozzák, hogy az EKB-nak az Európai Bizottságtól kapott tájékoztatása alapján az adott tagállamnak az EU össznépességében, illetve GDP-jében való részesedését egyenlő mértékben veszik figyelembe. A súlyokat ötévente, illetve valamely új tagállam EU-csatlakozásakor kiigazítják. Az EKB megalakulása óta 2014. január 1-jén harmadszor módosítottak a súlyozáson.

Az Európai Központi Bank tőkejegyzési kulcsának módosításához alkalmazandó statisztikai adatokról szóló, 2003. július 15-i 2003/517/EK tanácsi határozat²¹ alapján a következőképpen módosították a nemzeti központi bankok tőkerészesedését 2014. január 1-jén:

²¹ HL L 181., 2003.07.19, 43. o.

	Tőkejegyzési kulcs 2014. jan. 1-től %	Tőkejegyzési kulcs 2013. dec. 31-én %
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	2,4778	2,4176
Deutsche Bundesbank	17,9973	18,7603
Eesti Pank	0,1928	0,1780
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,1607	1,1111
Bank of Greece	2,0332	1,9483
Banco de España	8,8409	8,2533
Banque de France	14,1792	14,1342
Banca d'Italia	12,3108	12,4570
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,1333
Latvijas Banka	0,2821	-
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,1739
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0648	0,0635
De Nederlandsche Bank	4,0035	3,9663
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	1,9370
Banco de Portugal	1,7434	1,7636
Banka Slovenije	0,3455	0,3270
Národná banka Slovenska	0,7725	0,6881
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	1,2456
Euroövezeti NKB-k részösszege	69,9783	69,5581
Българска народна банка (Bolgár Nemzeti Bank)	0,8590	0,8644
Česká národní banka	1,6075	1,4539
Danmarks Nationalbank	1,4873	1,4754
Hrvatska narodna banka	0,6023	0,5945
Latvijas Banka	-	0,2742
Lietuvos bankas	0,4132	0,4093
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	1,3740
Narodowy Bank Polski	5,1230	4,8581
Banca Națională a României	2,6024	2,4449
Sveriges Riksbank	2,2729	2,2612
Bank of England	13,6743	14,4320
Euroövezeten kívüli központi bankok részösszege	30,0217	30,4419
Összesen	100,0000	100,0000

(B) Az EKB jegyzett tőkéje²²

Lettország 2014. január 1-jén bevezette az eurót. A KBER-alapokmány 48. cikk (1) bekezdésének megfelelően a Latvijas Banka 2014. január 1-jén befizette az EKB tőkéjében jegyzett tőkerészesedésének fennmaradó 29 424 264 eurós összegét. A Lettország euroövezeti csatlakozásával módosult a nemzeti központi bankok tőkerészesedése, aminek eredményeként az EKB befizetett tőkéje 43 780 929 euróval 7 697 025 340 euróra emelkedett.

Az euroövezeten kívüli nemzeti központi bankok kötelesek befizetni jegyzett tőkéjük 3,75%-át az EKB működési költségeihez való hozzájárulásként. Ez a hozzájárulás 2014 végén 121 869 418 eurót tett ki. Az euroövezeten kívüli központi bankok nem részesülhetnek az EKB felosztható nyereségéből – így az eurobankjegyek eurorendszerbeli szétosztásából származó bevételből sem –, ugyanakkor az EKB veszteségét sem kötelesek finanszírozni.

²² A táblázatban egész euróra kerekített részösszegek szerepelnek, emiatt a „Részösszeg” és a „Mindösszesen” sorokban pontatlanságok adódhatnak.

	Jegyzett tőke 2014. jan. 1-től €	Befizetett tőke 2014. jan. 1-től €	Jegyzett tőke 2013. dec. 31-én €	Befizetett tőke 2013. dec. 31-én €
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	268 222 025	268 222 025	261 705 371	261 705 371
Deutsche Bundesbank	1 948 208 997	1 948 208 997	2 030 803 801	2 030 803 801
Eesti Pank	20 870 614	20 870 614	19 268 513	19 268 513
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	125 645 857	125 645 857	120 276 654	120 276 654
Bank of Greece	220 094 044	220 094 044	210 903 613	210 903 613
Banco de España	957 028 050	957 028 050	893 420 308	893 420 308
Banque de France	1 534 899 402	1 534 899 402	1 530 028 149	1 530 028 149
Banca d'Italia	1 332 644 970	1 332 644 970	1 348 471 131	1 348 471 131
Central Bank of Cyprus	16 378 236	16 378 236	14 429 734	14 429 734
Latvijas Banka	30 537 345	30 537 345	-	-
Banque centrale du Luxembourg	21 974 764	21 974 764	18 824 687	18 824 687
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	7 014 605	7 014 605	6 873 879	6 873 879
De Nederlandsche Bank	433 379 158	433 379 158	429 352 255	429 352 255
Oesterreichische Nationalbank	212 505 714	212 505 714	209 680 387	209 680 387
Banco de Portugal	188 723 173	188 723 173	190 909 825	190 909 825
Banka Slovenije	37 400 399	37 400 399	35 397 773	35 397 773
Národná banka Slovenska	83 623 180	83 623 180	74 486 874	74 486 874
Suomen Pankki – Finlands Bank	136 005 389	136 005 389	134 836 288	134 836 288
Euroövezeti NKB-k részösszege	7 575 155 922	7 575 155 922	7 529 669 242	7 529 669 242
Българска народна банка (Bolgár Nemzeti Bank)	92 986 811	3 487 005	93 571 361	3 508 926
Česká národní banka	174 011 989	6 525 450	157 384 778	5 901 929
Danmarks Nationalbank	161 000 330	6 037 512	159 712 154	5 989 206
Hrvatska narodna banka	65 199 018	2 444 963	64 354 667	2 413 300
Latvijas Banka	-	-	29 682 169	1 113 081
Lietuvos bankas	44 728 929	1 677 335	44 306 754	1 661 503
Magyar Nemzeti Bank	149 363 448	5 601 129	148 735 597	5 577 585
Narodowy Bank Polski	554 565 112	20 796 192	525 889 668	19 720 863
Banca Națională a României	281 709 984	10 564 124	264 660 598	9 924 772
Sveriges Riksbank	246 041 586	9 226 559	244 775 060	9 179 065
Bank of England	1 480 243 942	55 509 148	1 562 265 020	58 584 938
Euroövezeten kívüli központi bankok részösszege	3 249 851 147	121 869 418	3 295 337 827	123 575 169
Összesen	10 825 007 070	7 697 025 340	10 825 007 070	7 653 244 411

17 Mérlegfordulónap utáni gazdasági események

17.1 Litvánia csatlakozása az euroövezethez

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkének (2) bekezdése alapján meghozott 2014. július 23-i 2014/509/EU tanácsi határozat értelmében 2015. január 1-jén Litvániában bevezették a közös valutát. A KBER-alapokmány 48. cikk (1) bekezdésének és a Kormányzótanács által 2014. december 31-én elfogadott

jogszabályoknak²³ megfelelően a Lietuvos bankas 2015. január 1-jén befizette az EKB tőkéjében jegyzett tőkerészesedésének fennmaradó 43 051 594 eurós összegét. A KBER alapokmányának 30. cikk (1) bekezdésével együtt figyelembe vett 48. cikk (1) bekezdésnek megfelelően a Lietuvos bankas 2015. január 1-jei hatállyal összesen 338 656 542 euro értékű nemzetközi tartalékeszközt adott át az EKB-nak. A devizaeszközök 85/15 arányban USA-dollárból (készpénz), illetve aranyból álltak.

A Lietuvos bankas a tőkebefizetés és nemzetközi tartalék kapcsán az átadott állományoknak megfelelő követelésre tett szert. Utóbbit a többi euroövezeti NKB fennálló követeléseiivel azonos módon kell kimutatni (lásd a „Nemzetközi tartalék-átadás mértékének megfelelő kötelezettségek” című 12.1 pontot).

Mérlegen kívüli tételek

18 Automatizált értékpapír-kölcsönzési program

Az EKB saját vagyonalap-gazdálkodásának része az az automatizált értékpapír-kölcsönzési programra vonatkozó megállapodás, amelynek értelmében az EKB nevében eljáró kinevezett megbízott értékpapírkölcsön-ügyletet kezdeményez a kijelölt jegybankképes partnerkörrel. A megállapodás értelmében kötött penziós ügyletek fennálló állományának értéke 2014. december 31-én 4,8 milliárd euro volt (2013: 3,8 milliárd €).

19 Tőzsdei határidős kamatlábügyletek

2014. december 31-én a devizaügyletekhez kapcsolódóan a következő állományok álltak fenn:

Tőzsdei határidős kamatlábügyletek devizában	2014	2013	Változás
	Kontraktus értéke €	Kontraktus értéke €	
Vétel	911 374 681	495 975 636	415 399 045
Eladás	1 001 647 311	1 727 870 268	(726 222 957)

A tranzakciókat az EKB nemzetközi tartalékgazdálkodásának keretében végezte.

²³ Az EKB 2014. december 31-i EKB/2014/61 határozata az Európai Központi Bank tőkéjének az Lietuvos bankas általi befizetéséről, a Latvijas Banka nemzetközi tartalékokat megtestesítő eszközeinek az EKB számára történő átadásáról és az Európai Központi Bank általános tartalékaihoz és céltartalékaihoz való hozzájárulásáról (a Hivatalos Lapban még nincs közzétéve); a Lietuvos bankas és az Európai Központi Bank közötti 2014. december 31-i megállapodás, amely a KBER és az EKB alapokmányának 30. cikk (3) bekezdése értelmében a Lietuvos bankasnak jóváírt EKB-val szembeni követelésre vonatkozik (a Hivatalos Lapban még nincs közzétéve).

20 Kamatswapügyletek

A kamatswapügyletek szerződött értéke év végi piaci árfolyamon számolva 2014. december 31-én 270,8 millió euro volt (2013: 252,0 millió €). A tranzakciókat az EKB nemzetközi tartalékgazdálkodásának keretében végezte.

21 Határidős értékpapírügyletek

2014. december 31-én 245,2 millió € értékű határidős értékpapír-vásárlási ügylet volt folyamatban. A tranzakciókat az EKB nemzetközi tartalékgazdálkodásának keretében végezte.

22 Devizaswapügyletek és határidős devizaügyletek

Devizaswapügyleteket és határidős devizaügyleteket 2014-ben az EKB nemzetközi tartalékgazdálkodása keretében végeztek. 2014. december 31-én a fenti ügyletekből eredő határidős követelések és kötelezettségek állományai év végi piaci árfolyamon számolva a következők:

Devizaswapügyletek és határidős devizaügyletek	2014 €	2013 €	Változás €
Követelések	1 899 819 430	1 845 947 763	53 871 667
Forrás	1 777 894 537	1 730 929 184	46 965 353

23 Hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletek kezelése

A középtávú pénzügyi segítségnyújtási mechanizmus keretében az EKB feladata az EU-n belüli hitelfelvétel és hitelnyújtás kezelése. 2014-ben az EKB e konstrukció keretében Lettországra, Magyarországra és Romániába irányuló EU-s kifizetéseket dolgozott fel.

Az euróval fizető tagállamok²⁴ és a Kreditanstalt für Wiederaufbau²⁵ mint hitelező és a Görög Köztársaság mint hitelfeltevő, valamint a megbízottjaként eljáró Bank of Greece közötti hitelkonstrukció-megállapodás alapján az EKB feladata az összes hitelező és a hitelfeltevő nevében az összes kapcsolódó fizetési művelet feldolgozása.

Az EKB operatív szerepet játszik továbbá az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmuson (EFSM) és az európai pénzügyi stabilitási eszközön (EFSF) keresztüli hitelek kezelésében. 2014-ben az EKB az EFSM-en keresztül Írországnak és Portugáliának, az EFSF-en keresztül pedig Írországnak, Görögországnak és Portugáliának való hitelnyújtás kapcsán dolgozott fel kifizetéseket.

²⁴ A Görög Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság kivételével.

²⁵ A közérdek képviselőjében és a Német Szövetségi Köztársaság utasításai szerint és garanciavállalása mellett.

Az EKB kezeli továbbá az európai stabilitási mechanizmus (ESM) engedélyezett alaptőkéjével és stabilitási támogatási műveleteivel kapcsolatos pénzforgalmat.²⁶ Az EKB 2014-ben az eurót használó tagállamoknak az ESM engedélyezett alaptőkéjébe való befizetéseit, továbbá a Ciprusnak és Spanyolországnak nyújtott kölcsönrel kapcsolatos ESM-kifizetéseket dolgozta fel.

²⁶ Az európai stabilitási mechanizmus létrehozásáról szóló szerződés 2012. szeptember 27-én lépett hatályba.

Az eredménykimutatás sorait leíró, részletező adatok

24 Nettó kamatbevétel

24.1 Devizatartalék utáni kamatbevétel

A tétel az EKB devizatartaléka utáni kamatbevételnek a kamatráfordítással csökkentett értékét foglalja magában:

	2014 €	2013 €	Változás €
Folyószámlákon szerzett kamatbevétel	571 710	601 611	(29 901)
Pénzpiaci betétekből származó kamatbevétel	4 234 448	6 868 776	(2 634 328)
Passzív visszavásárlási (repo) ügyletekből származó kamatbevétel	867 860	742 788	125 072
Értékpapírból származó nettó kamatbevétel	206 165 493	172 250 735	33 914 758
Kamatwapügyletek nettó kamatbevétele	407 588	1 833 740	(1 426 152)
Devizawapügyletek és határidős devizaügyletek nettó kamatbevétele	4 570 710	5 237 310	(666 600)
Devizatartalék utáni összes kamatbevétel	216 817 809	187 534 960	29 282 849
Folyószámlabetétekkel kapcsolatos kamatráfordítás	(23 076)	(42 758)	19 682
Visszavásárlási (repo) megállapodások nettó kamatráfordítása	208 426	(212 229)	420 655
Devizatartalék utáni (nettó) kamatbevétel	217 003 159	187 279 973	29 723 186

A nettó kamatbevétel 2014-ben mért általános növekedését elsősorban az USA-dollár portfólión keletkező magasabb kamatjövedelem okozta.

24.2 Eurobankjegyek eurorendszeren belüli elosztásából származó kamatbevételek

Ez a tétel az EKB-nak a teljes forgalomban lévő eurobankjegy-állományból eredő 8%-os kamatjövedelmét tartalmazza (lásd a számviteli alapelvek „Forgalomban lévő bankjegyek” című pontját és „Az eurorendszeren belüli eurobankjegy-elosztással kapcsolatos követelések” című 6.1 pontot). Noha a forgalomban lévő bankjegyek átlagértéke 5,4%-kal emelkedett, a belőlük származó jövedelem 2014-ben csökkent, mivel az irányadó refinanszírozási műveletek átlagkamata (0,16%) alacsonyabb volt, mint 2013-ban (0,55%).

24.3 Az NKB-knak az átadott devizatartalék utáni követeléseire fizetett kamat

Ezen a soron azt a kamatot kell kimutatni, amely az euroövezetbeli NKB-knak a KBER alapokmányának 30.1 cikke alapján végzett nemzetközitartalék-átadásból eredő EKB-val szembeni követeléseire után fizetendő (lásd a „Nemzetközitartalék-átadás mértékének megfelelő kötelezettségek” című 12.1 pontot). A 2014-ben fizetett kamat csökkenése nagyrészt annak tudható be, hogy az irányadó refinanszírozási kamatláb átlagosan alacsonyabb volt, mint 2013-ban.

24.4 Egyéb kamatbevételek, egyéb kamatráfordítások

2014-ben ezek a tételek 1,1 milliárd euro (2013: 4,7 milliárd €) kamatbevételt és 1,1 milliárd euro (2013: 4,7 milliárd €) kamatráfordítást tartalmaznak, amelyek a TARGET2-egyenlegeken keletkeztek (lásd az „Eurorendszeren belüli egyéb kötelezettségek” című 12.2 pontot és az „Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni eurokötelezettségek” című 10. pontot).

Szintén ezen a soron szerepel az EKB értékpapír-piaci programjának keretében vásárolt értékpapírokon keletkezett 727,7 millió eurós (2013: 961,9 millió €), a fedezett kötvénycsereprogramok keretében vásárolt értékpapírokon keletkezett 174,2 millió eurós (2013: 204,2 millió €) és az eszközfedezetű értékpapír-vásárlási program keretében vásárolt értékpapírokon keletkezett 0,7 millió eurós (2013: 0 millió €) nettó kamatbevétel, valamint az ezekben a tételekben szereplő, euróban denominált egyéb eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó kamatbevétel és -ráfordítás.

25 Pénzügyi műveletekből származó realizált nyereség/veszteség

A pénzügyi műveletekből származó realizált nettó nyereség 2014 folyamán a következőképpen alakult:

	2014 €	2013 €	Változás €
Nettó realizált árfolyamnyereség	47 223 558	41 335 392	5 888 166
Nettó realizált devizaárfolyam- és aranyárfolyam-nyereség	10 036 857	10 787 010	(750 153)
Pénzügyi műveletekből származó realizált nettó nyereség	57 260 415	52 122 402	5 138 013

A nettó realizált árfolyamnyereség az értékpapírokon, tőzsdei határidős kamatlábügyleteken és kamatswapügyleteken realizált nyereséget és veszteséget jelent. 2014-ben a nettó realizált árfolyamnyereség nagyrészt azért emelkedett, mert az USA-dollár portfólió értékpapírjain nagyobb realizált árfolyamnyereség keletkezett.

26 Pénzügyi eszközök és pozíciók értékvesztése

A pénzügyi eszközök és pozíciók értékvesztési leírása a következőképpen alakult 2014-ben:

	2014 €	2013 €	Változás €
Értékpapírok utáni nem realizált árfolyamvesztés	(7 664 489)	(114 606 755)	106 942 266
Kamatswapügyletek nem realizált árfolyamvesztése	(198 804)	(610)	(198 194)
Leírás összesen	(7 863 293)	(114 607 365)	106 744 072

Az EKB saját vagyonalap- és USA-dollár portfóliójában lévő értékpapírok piaci értékének általános emelkedése miatt 2014-ben jóval kisebb mértékű értékvesztést kellett leírni, mint 2013-ban.

Díjakból, jutalékokból eredő nettó bevétel/ráfordítás

	2014 €	2013 €	Változás €
Díjakból és jutalékokból befolyó bevétel	30 024 834	25 917	29 998 917
Díjakhoz és jutalékokhoz kapcsolódó ráfordítás	(1 866 180)	(2 152 690)	286 510
Díjakból, jutalékokból eredő nettó bevétel/ráfordítás	28 158 654	(2 126 773)	30 285 427

2014-ben az ezen a tételen szereplő bevételek jórészt az esedékes felügyeleti díjból (lásd „A felügyeleti feladatokhoz kapcsolódó bevételek és kiadások” című 28. pontot) és a hitelintézetekre a kötelező tartalékra vonatkozó előírások megszegése miatt kivetett pénzbírságból adódtak. A ráfordítások pedig a folyószámlákkal kapcsolatos díjakból, valamint tőzsdei határidős kamatlábügyletekből adódtak (lásd a „Tőzsdei határidős kamatlábügyletek” című 19. pontot).

A felügyeleti feladatokhoz kapcsolódó bevételek és kiadások

2014. november 4-én az EKB-t bankfelügyeleti feladatok ellátásával bízták meg az 1024/2013/EU rendelet (2013. október 15.) 33. cikke alapján.

Az EKB felügyeleti feladataiból adódó éves költségeket az éves felügyeleti díjból finanszírozzák. A felügyeleti díj az intézmény felügyeleti feladataihoz kapcsolódó kiadásait fedezi – és ezt nem haladhatja meg – az adott időszakban. Elsősorban az EKB bankfelügyeleti feladatköréhez közvetlenül kapcsolódó költségtételekből áll, vagyis (a) a jelentős bankok felügyeletével; (b) a kevésbé jelentős bankok felügyeletének felvigyázásával; valamint (c) a horizontális feladatok és a speciális szolgáltatások ellátásával foglalkozó, újonnan létrehozott szakterületek költségeit tartalmazza. Ugyancsak itt kaptak helyet a felügyeleti feladatokhoz közvetlenül kapcsolódó költségek is, ami alatt az EKB már meglévő szakterületei által nyújtott szolgáltatások (létesítménygazdálkodás, emberierőforrás-gazdálkodás, informatika) költségei értendők.

A 2014-es évre vonatkozóan az EKB 2014 novemberétől (vagyis bankfelügyeleti tevékenységének kezdetétől) fizetteti ezeket a költségeket.

Az ehhez kapcsolódó 2014. novemberi és decemberi bevétele – amelyet 2015-ben fog kiszámlázni – a következőképpen alakult:

	2014 €	2013 €
Felügyeleti díjak	29 973 012	-
<i>Ebből:</i>		
<i>Jelentős bankokra kivetett díjak</i>	<i>25 622 812</i>	<i>-</i>
<i>Kevésbé jelentős bankokra kivetett díjak</i>	<i>4 350 200</i>	<i>-</i>
A bankfelügyeleti feladatokból származó teljes bevétel	29 973 012	-

A felügyeleti díjakból származó bevétel a „Díjak és jutalékok nettó bevétele” soron kerül kimutatásra (lásd a „Díjakból és jutalékokból eredő nettó bevétel/ráfordítás” című 27. pontot).

Az EKB-nak emellett joga van pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot kiróni az olyan vállalkozásokra, amelyek elmulasztanak eleget tenni a rendeleteiből és határozataiból adódó kötelezettségeknek. 2014-ben az EKB nem rótt ki pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot ilyen okból.

A 2014 novemberében és decemberében az EKB-nak a következő költségei keletkeztek:

	2014 €	2013 €
Bérek és juttatások	18 456 945	-
Irodaépület bérleti és karbantartási díja	2 199 243	-
Egyéb működési költség	9 316 824	-
A bankfelügyeleti feladatokból származó teljes kiadás	29 973 012	-

29 Részvényekből és részesedésekből származó bevételek

Ezen a soron a Nemzetközi Fizetések Bankjában (BIS) való EKB-részvénycsomag osztaléka (lásd az „Egyéb pénzügyi eszközök” című 7.2 pontot) van kimutatva.

30 Egyéb bevétel

2014-ben a különféle egyéb forrásból származó éves bevétel elsősorban az euroövezeti NKB-eknek azon felhalmozódott befizetéseiből származott, amelyekkel az EKB-nak a közös eurorendszer szintű projektekkel kapcsolatos költségeihez járultak hozzá.

31 Személyi jellegű költségek

Ebben a sorban szerepel az a 244,9 millió eurós tétel (2013: 187,3 millió €), amely a fizetésekből, juttatásokból, a munkavállalói biztosításokból és egyéb vegyes költségelemekből tevődik össze. Ugyancsak itt tüntetik fel az EKB nyugdíjrendszereivel, a munkaviszony megszűnése után fizetett egyéb juttatásokkal és más hosszú távú juttatásokkal kapcsolatos 56,2 millió eurós összeget (2013: 53,3 millió €) (lásd az „Egyéb tételek” című 13.3 pontot). Az EKB új székházának építési munkáiból eredő 1,2 millió eurós (2013: 1,3 millió €) személyi jellegű költség aktíválva van, és ki van véve ebből a sorból.

A bérek és egyéb juttatások struktúrája – beleértve a felső vezetés tagjainak javadalmazását – lényegét tekintve az Európai Unió javadalmazási rendszerén alapul, és vele összevethető.

Az Igazgatóság és a felügyeleti testület EKB-val alkalmazotti viszonyban álló tagjai alapfizetésre jogosultak, míg a felügyeleti testület EKB-val alkalmazotti viszonyban álló, részmunkaidőben dolgozó tagjai emellett változó összegű fizetést is kapnak, amelynek összege attól függ, hogy hány ülésen vesznek részt. Az Igazgatóság és a

felügyeleti testület EKB-val alkalmazotti viszonyban álló, teljes állásban dolgozó tagjai egyéb juttatásokban is részesülnek lakhatási és reprezentációs célból. Az elnök nem lakástámogatást kap, hanem az EKB tulajdonában levő rezidenciát bocsátják rendelkezésére. Az Európai Központi Bank személyzeti szabályzatára figyelemmel a két testület tagjai egyéni körülményeiknek megfelelően háztartási és családi pótlékra, valamint oktatási támogatásra jogosultak. Az alapfizetést az Európai Uniónak fizetendő adó mellett nyugdíj-, egészségügyi és balesetbiztosítási járulék terheli. A juttatásokat nem terheli adó és nyugdíjjárulék.

2014-ben az Igazgatóság és a felügyeleti testület EKB-val alkalmazotti viszonyban álló tagjainak (vagyis az országos felügyeletet képviselőket nem beleértve) kiutalt alapfizetés a következőképpen alakult:

	2014 €	2013 €
Mario Draghi (elnök)	379 608	378 240
Vitor Constâncio (alelnök)	325 392	324 216
Peter Praet (igazgatósági tag)	271 140	270 168
Jörg Asmussen (2014. januárjáig igazgatósági tag)	4 912	270 168
Benoît Cœuré (igazgatósági tag)	271 140	270 168
Yves Mersch (igazgatósági tag)	271 140	281 833
Sabine Lautenschläger (2014. január óta igazgatósági tag)	253 457	-
Igazgatóság összesen	1 776 789	1 794 793
SSM felügyeleti testület összesen ²⁷	508 589	-
<i>ebből:</i>		
Danièle Nouy (2014. januártól a felügyeleti testület elnöke)	271 140	-
Összesen	2 285 378	1 794 793

A felügyeleti testület tagjainak kiutalt változó összegű fizetés 74 776 eurót tett ki (2013: 0 €).

A két testület tagjainak fizetett összes juttatás, valamint a részükre az EKB által a nyugdíj-, egészségügyi és baleset-biztosítási rendszerekbe való befizetések összege 674 470 euro (2013: 526 615 €) volt.

Ezenfelül a két testület újonnan kinevezett vagy hivatali ideje lejártával távozó tagjainak fizetett juttatások összértéke 68 616 euro (2013: 44 538 €) volt. Ezek a tételek az eredménykimutatás „Igazgatási költségek” során szerepelnek.

Az Igazgatóság és a felügyeleti testület volt tagjai hivatali idejük lejártá után korlátozott ideig még átmeneti juttatásokban részesülhetnek. 2014-ben ez az összeg, a vele összefüggő családi pótlék, valamint az EKB hozzájárulása a volt tagok egészségügyi és balesetbiztosításához 243 178 eurót (2013: 618 189 €) tett ki. A testületek volt tagjainak vagy hozzátartozóiknak kifizetett nyugdíj és egyéb kapcsolódó támogatás, valamint az egészségügyi és balesetbiztosítási befizetés értéke 599 589 euro volt (2013: 472 891 €).

²⁷ Sabine Lautenschläger kivételével, akinek a fizetése az EKB igazgatósági tagjáiéval együtt van kimutatva.

2014 végén az EKB-val szerződéses viszonyban álló munkavállalók teljes munkaidős állománya 2577 fő volt,²⁸ köztük 278 vezetői pozícióban. 2014-ben a dolgozói állomány a következőképpen változott:

	2014	2013
Teljes állomány január 1-jén	1 790	1 638
Új belépők/szerződési státus változása	1 458	496
Felmondás/lejáró szerződés	(681)	(347)
Részmunkaidős rend változása miatti nettó emelkedés	10	3
Teljes alkalmazotti létszám december 31-én	2 577	1 790
Átlagos alkalmazotti létszám	2 155	1 683

Az alkalmazotti létszám 2014-ben jórészt az egységes felügyeleti mechanizmus 2014. novemberi működésbe lépésének előkészítése miatt emelkedett.

32 Igazgatási költségek

Itt olyan egyéb folyó kiadások vannak nyilvántartva, mint például az EKB irodaházainak bérleti díja és karbantartási költségei, a nem aktivált eszközök és berendezések, a szakértői díjak, az egyéb szolgáltatások és felszerelések, valamint olyan személyzeti jellegű ráfordítások, mint a felvételi, költözési, munkába állási, képzési és visszaköltözési kiadások. Az egységes felügyeleti mechanizmus működésbe lépésének előkészítése hozzájárult a 2014-es igazgatási költségek emelkedéséhez.

33 Bankjegy-előállítási költségek

Ez a költségtétel túlnyomórészt azt a nemzetközi szállítási költséget tartalmazza, amely az új eurobankjegyeknek a pénzjegynyomdákból a nemzeti központi bankokba irányuló, valamint az NKB-k között a többletkészletből megoldott hiánypótlást célzó kiszállításból származik. Ezeket a költségeket az EKB állja központilag.

²⁸ Az adat nem tartalmazza a fizetés nélküli szabadságon levők számát. Magában foglalja viszont a végleges, a határozott időre és rövid időtartamra szóló szerződéssel rendelkező alkalmazottakat, valamint a friss diplomások programjának résztvevőit. Beleértendők továbbá a gyermekgondozási szabadságon és a tartósan betegállományban levő dolgozók is.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

10 February 2015

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2014, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2014, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Independent Member of Ernst & Young Global Limited

Chairman Supervisory Board: StB Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Otto H. Jacobs - Board of Management: WP/StB Georg Graf Waldersee, Chairman
WP/StB Ute Benzel - Ana-Cristina Grohnert - WP/StB Alexander Kron - WP/StB Prof. Dr. Norbert Pfitzer - WP/StB Gunther Ruppel
dipl. WP Markus T. Schweizer - StB/CPA Mark Smith - CPA Julie Linn Teigland - WP/StB Claus-Peter Wagner - WP/StB Prof. Dr. Peter Wollmert
Registered Office: Stuttgart - Legal Form: GmbH - Amtsgericht Stuttgart HRB 730277 - VAT: DE 147799609

Az alábbi oldalon az EKB a külső könyvvizsgálói jelentés nem hivatalos fordítását közli. Eltérés esetén az EY aláírásával ellátott angol nyelvű változat a mérvadó.

az Európai Központi Bank
elnöke és Kormányzótanácsa
Frankfurt am Main

2015. február 10.

Független könyvvizsgálói jelentés

Elvégeztük az Európai Központi Bank mellékelt Éves beszámolójának vizsgálatát, amely a 2014. december 31-i fordulónapra elkészített mérleget, az említett napon záruló évre vonatkozó eredménykimutatást, a lényeges számviteli alapelvek összefoglalóját, valamint az egyéb részletező adatokat (éves beszámoló) tartalmazza.

Az Európai Központi Bank Igazgatóságának az Éves beszámolóhoz kapcsolódó hatásköre

Az Igazgatóság a felelős az Éves beszámoló elkészítéséért és valósághű összeállításáért, összhangban az Európai Központi Bank Éves beszámolójáról szóló, a Kormányzótanács által elfogadott EKB/2010/21 határozatban foglalt alapelvekkel, valamint olyan belső ellenőrzési rendszer alkalmazása, amellyel az Igazgatóság megítélése szerint elkerülhető, hogy a beszámoló akár csalás, akár tévedés miatt a valóságtól lényegesen eltérő állításokat tartalmazzon.

A könyvvizsgáló hatásköre

A könyvvizsgáló feladata, hogy az Éves beszámolót az elvégzett könyvvizsgálat alapján véleményezze. A könyvvizsgálatot a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA) alapján végeztük el. Ezek értelmében be kell tartanunk az etikai követelményeket, továbbá a könyvvizsgálat tervezése és végrehajtása során megfelelően meg kell bizonyosodnunk arról, hogy az Éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állítást.

A könyvvizsgálat során lefolytatott eljárás célja, hogy könyvvizsgálati szempontból ellenőrizze az Éves beszámoló tévyszámait, megállapításait. A könyvvizsgáló megítélésére van bízva az alkalmazott eljárás kiválasztása, beleértve annak a kockázatnak a felmérését is, hogy az Éves beszámoló – akár csalás, akár tévedés miatt – tartalmaz-e lényeges téves megállapítást. A könyvvizsgáló a kockázati vizsgálat során figyelembe veszi a vizsgált szervezet Éves beszámolójának elkészítésére és valósághű összeállítására vonatkozó belső ellenőrzést. Ezzel célja az adott körülményeknek megfelelő könyvvizsgálati eljárás kialakítása, nem pedig annak véleményezése, hogy a szervezet belső ellenőrzése eredményes-e. A könyvvizsgálat során ezenkívül értékelni kell, hogy az alkalmazott számviteli irányelvek megfelelőek-e, az Igazgatóság számviteli becslései elfogadhatók-e, és hogy milyen a beszámoló általános felépítése.

Úgy véljük, hogy a megvizsgált adatok elegendő és megfelelő alapot nyújtanak könyvvizsgálói véleményünkhöz.

Vélemény

Véleményünk szerint az Éves beszámoló megbízható és valós képet nyújt az Európai Központi Bank 2014. december 31-én fennálló pénzügyi helyzetéről és az említett napon záruló év során végzett tevékenységének eredményeiről, összhangban a Kormányzótanács által lefektetett és az EKB Éves beszámolójáról szóló EKB/2010/21 határozatban foglalt alapelvekkel.

Tisztelettel:

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
hites könyvvizsgáló

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Kiegészítő melléklet a nyereség, illetve veszteség felosztásáról

A melléklet nem része az EKB 2014. évi pénzügyi beszámolójának.

A KBER alapokmányának 33. cikke értelmében az EKB nettó nyereségét a következő sorrendben kell átutalni:

- (a) a Kormányzótanács által meghatározott, a nettó nyereség 20%-át meg nem haladó összeget az általános tartalékalapba kell átutalni, legfeljebb a tőke 100%-ának mértékéig;
- (b) a nettó nyereség maradványát az EKB részvényesei között befizetett részesedésük arányában kell felosztani.

Amennyiben az EKB veszteséget könyvel el, a hiány jóváírható az általános tartalékalap, illetve szükség esetén és kormányzótanácsi döntés után az adott pénzügyi év monetáris jövedelme terhére. Utóbbi a nemzeti központi bankok számára a KBER alapokmányának 32. cikk (5) bekezdése szerint felosztott összegek arányában és erejéig lehetséges.¹

A kockázati céltartalékba való átvezetés után az EKB a 2014-es évet 988,8 millió euro nettó nyereséggel zárta. A Kormányzótanács határozata nyomán nem utaltak át a nyereségből az általános tartalékalapba, és 2015. január 30-i hatállyal az előzetes nyereségfelosztás keretében 840,7 millió eurót fizettek ki az euroövezeti nemzeti központi bankoknak (NKB-k). A Kormányzótanács továbbá arról is határozott, hogy az éves nyereség fennmaradó, 148,1 millió eurós részét is felosztja az euroövezeti NKB-k között.

Az NKB-k között a nyereséget az EKB jegyzett tőkéjébe befizetett részesedésükkel arányosan osztják fel. Az euroövezeten kívüli NKB-k nem tarthatnak igényt az EKB felosztható nyereségében való részesedésre, ugyanakkor az EKB veszteségét sem kötelesek finanszírozni.

	2014 €	2013 €
Tárgyévi nyereség	988 832 500	1 439 769 100
Előzetes nyereségfelosztás	(840 719 787)	(1 369 690 567)
Az előző években elért nyereség kiigazítása miatti nyereségmegtartás	0	(9 503 000)
Tárgyévi nyereség az előzetes nyereségfelosztás és megtartás után	148 112 713	60 575 533
A fennmaradó nyereség felosztása	(148 112 713)	(60 575 533)
Összesen	0	0

¹ A KBER alapokmányának 32. cikk (5) bekezdése előírja, hogy az NKB-k monetáris jövedelmének összegét az EKB tőkéjébe befizetett részesedéseik arányában kell felosztani.